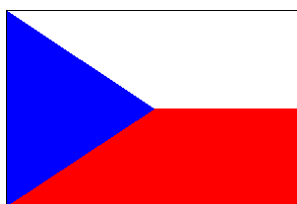

**Metodika finančních toků, kontroly a certifikace
programů financovaných z Finančních
mechanismů Evropského hospodářského prostoru
a Norska v programovém období 2009-2014**

s účinností od 21. 2. 2014

OBSAH:

OBSAH:	1
ÚVOD	3
VYMEZENÍ POJMŮ	3
ČÁST I: SPOLEČNÁ USTANOVENÍ	6
1 VYBRANÉ PRÁVNÍ PŘEDPISY A DOKUMENTY	6
1.1 MEZINÁRODNÍ SMLOUVY	6
1.2 ZÁKLADNÍ DOKUMENTY, KTERÉ VYMEZUJÍ RÁMEC A PRAVIDLA PRO IMPLEMENTACI.....	6
1.3 ZADÁVÁNÍ VEŘEJNÝCH ZAKÁZEK	6
1.4 VEŘEJNÁ PODPORA	6
1.5 PRÁVNÍ PŘEDPISY A USNESENÍ VLÁDY ČR	7
2 ŘÍDÍCÍ STRUKTURA	8
2.1 VÝBOR PRO FINANČNÍ MECHANISMUS EHP	9
2.2 MINISTERSTVO ZAHRANIČNÍCH VĚCÍ NORSKA	9
2.3 KANCELÁŘ FINANČNÍCH MECHANISMŮ	9
2.4 NÁRODNÍ ŘÍDÍCÍ STRUKTURA	10
2.4.1 <i>Národní kontaktní místo</i>	10
2.4.2 <i>Monitorovací výbor</i>	11
2.4.3 <i>Certifikační orgán</i>	11
2.4.4 <i>Auditní orgán</i>	12
2.4.5 <i>Zprostředkovatel programu</i>	13
2.5 PROGRAMY A PŘÍSLUŠNÍ ZPROSTŘEDKOVATELÉ	15
ČÁST II: FINANČNÍ ŘÍZENÍ	17
3 PLATBY KFM VE PROSPĚCH CO	17
3.1 OBECNÉ PRINCIPY	17
3.2 ZÁLOHOVÉ PLATBY	18
3.3 PRŮBĚŽNÉ PLATBY	18
3.4 ZÁVĚREČNÉ PLATBY KONEČNÝCH ZŮSTATKŮ	20
3.5 ODHAD PŘEDPOKLÁDANÝCH ŽÁDOSTÍ O PLATBU	20
4 VEDENÍ ÚČETNICTVÍ	21
4.1 ÚČETNICTVÍ NA ÚROVNI CO	21
4.2 ÚČETNICTVÍ NA ÚROVNI ZP A KP	22
5 BANKOVNÍ ÚČTY	24
6 ADMINISTRACE ÚROKŮ	25
7 ZADÁVÁNÍ VEŘEJNÝCH ZAKÁZEK	26
8 NESROVNALOSTI	26
8.1 ŠETŘENÍ NESROVNALOSTÍ	27
8.2 HLÁŠENÍ NESROVNALOSTÍ	28
8.2.1 <i>Bezodkladné hlášení nesrovnalostí KFM</i>	29
8.2.2 <i>Pravidelné zprávy o nových nesrovnalostech KFM</i>	29
8.2.3 <i>Podávání zpráv o postupu řešení již nahlášených nesrovnalostí KFM</i>	30
8.2.4 <i>Podávání zpráv o nesrovnalostech na základě vyžádání ze strany KFM</i>	30
8.3 MECHANISMUS PRO PODÁVÁNÍ STÍŽNOSTÍ	30
9 POZASTAVENÍ PLATEB, FINANČNÍ OPRAVY A ZPĚTNÉ PROPLÁCENÍ	31
9.1 POZASTAVENÍ PLATEB	31
9.2 FINANČNÍ OPRAVY	32
9.2.1 <i>Kritéria pro finanční opravy</i>	32
9.2.2 <i>Procedura udělení opravy</i>	33
9.3 ZPĚTNÉ PROPLÁCENÍ	33

*Metodika finančních toků, kontroly a certifikace programů financovaných
z Finančních mechanismů EHP a Norska v programovém období 2009-2014*

9.4	CELKOVÉ POZASTAVENÍ PLATEB ČESKÉ REPUBLICE	34
10	PRÁVNÍ AKTY O PŘIDĚLENÍ PROSTŘEDKŮ.....	35
10.1	ROZHODNUTÍ O POSKYTNUTÍ DOTACE V PŘÍPADĚ FINANCOVÁNÍ JEDNOTLIVÝCH PROGRAMŮ A PROJEKTŮ	35
10.2	PRÁVNÍ AKT VYDANÝ DLE VNITŘNÍCH PŘEDPISŮ OSS.....	36
10.3	SMLOUVA O PŘIDĚLENÍ PROSTŘEDKŮ ZE STRANY ZP PRO CZ03 A CZ12 VE PROSPĚCH KP	36
10.4	PRÁVNÍ AKTY O PŘIDĚLENÍ PROSTŘEDKŮ V RÁMCI PROGRAMU FOND PRO BILATERÁLNÍ SPOLUPRÁCI NA NÁRODNÍ ÚROVNI.....	37
10.4.1	<i>Rozhodnutí o poskytnutí dotace/Právní akt vydaný dle vnitřních předpisů OSS</i>	<i>37</i>
10.4.2	<i>Smlouva o přidělení prostředků do zahraničí v rámci programu Fond pro bilaterální spolupráci na národní úrovni</i>	<i>37</i>
10.5	ZMĚNA ROZHODNUTÍ O POSKYTNUTÍ DOTACE	37
11	FINANČNÍ TOKY.....	38
11.1	FINANČNÍ TOKY MEZI KFM A ČR	38
11.2	FINANČNÍ TOKY MEZI CO A ZP	38
11.2.1	<i>Zprostředkovatel programu OSS – MŠMT, MF, resp. PO OSS – DZS.....</i>	<i>38</i>
11.2.2	<i>Zprostředkovatel programu MF/NROS /OSF</i>	<i>40</i>
11.3	SPECIFIKUM FINANČNÍCH TOKŮ V PŘÍPADĚ KONEČNÝCH PŘÍJEMCŮ OSS A PO OSS	42
12	KURZOVÉ ROZDÍLY.....	43
12.1	ZAKROUHLOVÁNÍ	43
13	ČESKO-NORSKÝ VÝZKUMNÝ PROGRAM	43
13.1	ZÁLOHOVÁ PLATBA	43
13.2	PRŮBĚŽNÁ PLATBA A DOKLÁDÁNÍ SKUTEČNÝCH VÝDAJŮ	43
13.3	VÝKAZ SKUTEČNĚ VYNALOŽENÝCH VÝDAJŮ	44
13.4	ZÁVĚREČNÁ PLATBA KONEČNÝCH ZŮSTATKŮ.....	44
	ČÁST III: SYSTÉM FINANČNÍ KONTROLY A CERTIFIKACE	45
14	SYSTÉM FINANČNÍ KONTROLY	45
14.1	VNITŘNÍ KONTROLNÍ SYSTÉM	45
14.1.1	<i>Řídící kontrola</i>	<i>45</i>
14.1.2	<i>Interní audit</i>	<i>46</i>
14.1.3	<i>Činnosti interního auditu</i>	<i>46</i>
14.2	NASTAVENÍ ŘÍDÍCÍCH A KONTROLNÍCH SYSTÉMŮ V RÁMCI FM 2.....	47
14.3	KONTROLA V ODPOVĚDNOSTI ZP	48
14.4	AUDIT V ODPOVĚDNOSTI AO	49
14.5	EXTERNÍ AUDITY A KONTROLY	49
14.5.1	<i>Audit ESVO.....</i>	<i>49</i>
14.5.2	<i>Audity a kontroly na místě ze strany KFM.....</i>	<i>49</i>
14.5.3	<i>Kontrola vykonávaná Nejvyšším kontrolním úřadem</i>	<i>49</i>
14.6	TRANSPARENTNOST, DOSTUPNOST DOKUMENTŮ A ARCHIVACE	49
15	CERTIFIKACE	50
15.1	SYSTÉM PROVÁDĚNÍ CERTIFIKACE	51
15.2	CERTIFIKAČNÍ AKTIVITY CO	52
15.3	DOKUMENTY SHROMAŽĎOVANÉ ZA ÚČELEM CERTIFIKACE.....	53
15.3.1	<i>Systém formulářů</i>	<i>54</i>
	SEZNAM ZKRATEK.....	56
	PŘEHLED AKTUALIZACÍ.....	57

ÚVOD

Metodika finančních toků, kontroly a certifikace programů financovaných z Finančních mechanismů EHP a Norska v programovém období 2009-2014 (dále jen „Metodika“) vytváří základní rámec přístupu k finančnímu řízení, kontrole a certifikaci prostředků z finančních mechanismů.

Metodika je rozdělena na 3 části:

Část I: Společná ustanovení;

Část II: Finanční řízení;

Část III: Systém finanční kontroly a certifikace.

Metodika vychází ze stávajících dokumentů a zabývá se základními postupy. Jako taková nemusí být vyčerpávající. Pokud dojde v průběhu implementace finančních mechanismů ke schválení dalších dokumentů, bude Metodika doplněna a aktualizována na základě nových skutečností.

Vzhledem k tomu, že Metodika nemůže zohlednit veškeré postupy, v případech, kdy postup není v Metodice zohledněn, rozhoduje o postupu věcně příslušný náměstek ministra financí.

VYMEZENÍ POJMŮ¹

Auditní orgán / Audit Authority (dále jen „AO“) – národní veřejnoprávní subjekt, funkčně nezávislý na Národním kontaktním místě, Certifikačním orgánu a zprostředkovateli programu, určený přijímajícím státem a odpovědný za ověřování účinného fungování řídicích a kontrolních systémů;

Auditní stopa – dohledatelnost veškerých dokumentů k postupům aplikovaným při implementaci Finančních mechanismů EHP/Norska 2009 – 2014 za účelem prokázání posloupnosti aktivit realizovaných dle nastavených postupů.

Certifikační orgán / Certifying Authority (dále jen „CO“) – národní veřejnoprávní subjekt funkčně nezávislý na Národním kontaktním místě, Auditním orgánu a zprostředkovateli programu, určený přijímajícím státem k ověřování finančních informací;

Dohoda o programu – dohoda mezi Výborem pro Finanční mechanismus EHP / Ministerstvem zahraničních věcí Norska a Národním kontaktním místem nastavující implementaci jednotlivého programu;

DoRIS / Documentation, Reporting and Information System – online IT systém na podporu implementace Finančních mechanismů EHP/Norska 2009-2014, slouží např. pro předkládání žádostí, reportování, archivaci dokumentů;

Kancelář Finančních mechanismů / Financial Mechanism Office (dále jen „KFM“) – kancelář, která asistuje Výboru pro Finanční mechanismus EHP a Ministerstvu zahraničních věcí Norska při řízení Finančních mechanismů EHP/Norska 2009-2014. Administrativně se jedná o součást Evropského sdružení volného obchodu zodpovědnou za každodenní implementaci Finančních mechanismů EHP/Norska 2009-2014 jako zástupce Výboru pro Finanční mechanismus EHP / Ministerstva zahraničních věcí Norska a dále vykonává funkci kontaktního místa;

¹ Jedná se o vymezení pojmů pro účely této Metodiky.

Konečný příjemce / Project Promoter (dále jen „KP“) – veřejný nebo soukromý, komerční nebo nekomerční subjekt, stejně jako nestátní nezisková organizace, jehož zodpovědností je iniciovat, připravit a implementovat projekt. Z hlediska finančních toků zaujímá pozici konečného příjemce rovněž každý ustanovený partner programu, který žádá Zprostředkovatele programu o prostředky na činnosti spojené s implementací daného programu;

Management costs – prostředky vyčleněné z celkové alokace programu na jeho řízení;

Manažerský a účetní systém Viola (dále jen „IS VIOLA“) – informační systém sloužící k finančnímu řízení a účtování prostředků z Finančních mechanismů EHP/Norska 2009-2014;

Memoranda o porozumění pro implementaci Finančního mechanismu EHP a Finančního mechanismu Norska 2009-2014 / Memorandum of Understanding on the Implementation of the EEA/Norwegian Financial Mechanism 2009-2014 (dále jen „MoP“) – Smlouvy mezi donorskými státy a Českou republikou, stanovují základní podmínky implementace Finančního mechanismu EHP a Finančního mechanismu Norska v ČR a vymezují vzájemně dohodnuté programové oblasti, jejich zaměření a výši podpory;

Ministerstvo zahraničních věcí Norska / Norwegian Ministry of Foreign Affairs (dále jen „MZVN“) – instituce, která řídí Norský finanční mechanismus v období 2009-2014 a rozhoduje ve věci přidělení finanční pomoci v souladu s Nařízením o implementaci Finančních mechanismů Norska 2009-2014;

Monitorovací výbor / Monitoring Committee (dále jen „MoV“) – výbor zřízený Národním kontaktním místem, aby posuzoval pokrok v implementaci Finančních mechanismů EHP/Norska 2009-2014 a plnění očekávaných konečných výsledků a cílů;

Národní kontaktní místo / National Focal Point (dále jen „NKM“) – národní veřejný subjekt, určen přijímajícím státem jako subjekt zodpovědný za dosažení cílů Finančních mechanismů EHP/Norska 2009-2014 a implementaci Memorand o porozumění;

Nařízení o implementaci Finančních mechanismů EHP/Norska 2009-2014 / Regulation on the implementation of the EEA/Norwegian Financial Mechanism 2009-2014 (dále jen „Nařízení“) – obecná pravidla pro Finanční mechanismy EHP/Norska 2009-2014;

Nestátní nezisková organizace – organizace charakteru právnické osoby, která nebyla zřízena nebo založena za účelem podnikání a je nezávislá na místní, regionální a centrální vládě, veřejných subjektech, politických stranách a komerčních organizacích². Náboženské instituce a politické strany se za nestátní neziskové organizace nepovažují;

Partner programu – veřejný nebo soukromý, komerční nebo nekomerční subjekt, stejně jako nestátní nezisková organizace, který je aktivně zapojen do implementace programu a účinně k jeho implementaci přispívá;

Partner projektu – veřejný nebo soukromý, komerční nebo nekomerční subjekt, stejně jako nestátní nezisková organizace, který je aktivně zapojen do implementace projektu a účinně k jeho implementaci přispívá;

Program – struktura stanovující strategii rozvoje s uceleným souborem opatření, která se mají provést prostřednictvím projektů s podporou Finančních mechanismů EHP/Norska

² Nestátními neziskovými organizacemi v ČR mohou být, pokud v nich nemá účast stát a nejsou na něm závislé, např.: občanské sdružení podle zákona č. 83/1990Sb, obecně prospěšná společnost podle zákona č. 248/1995 Sb., nadace nebo nadační fond podle zákona č. 89/2012 Sb.

*Metodika finančních toků, kontroly a certifikace programů financovaných
z Finančních mechanismů EHP a Norska v programovém období 2009-2014*

2009-2014, a jejichž cílem je dosáhnout dohodnutých cílů a konečných výsledků. Program se skládá z jedné nebo více programových oblastí³;

Projekt – ekonomicky nedělitelné práce, plnící přesnou technickou funkci a jasně stanovené cíle určené v programu, pod který daný projekt spadá. Projekt může zahrnovat více sub-projektů;

Regranting – prostředky určené přímo na financování jednotlivých projektů v rámci programů. Nejedná se o prostředky související s řízením programů;

Smlouva o zajištění implementace programu – smlouva mezi Národním kontaktním místem a Zprostředkovatelem programu nastavující implementaci programu na úrovni ZP (platí pro programy CZ03 a CZ12);

Výbor pro Finanční mechanismus EHP / EEA Financial Mechanism Committee (dále jen „VFM“) – výbor zřízený Stálým výborem členských států ESVO pro řízení Finančního mechanismu EHP 2009-2014;

Zprostředkovatel programu / Program Operator (dále jen „ZP“) – veřejný nebo soukromý, komerční nebo nekomerční subjekt, stejně jako nestátní nezisková organizace, jehož zodpovědností je připravit a implementovat program;

Způsobilé výdaje – výdaje vynaložené na stanovený účel a v rámci období stanoveného v právních aktech o přidělení prostředků, které jsou v souladu s Nařízením a dalšími pravidly stanovenými VFM, MZVN, KFM, NKM nebo ZP pro daný program.

³ Vysvětlení pojmu programová oblast viz čl. 1.5(p) Nařízení.

ČÁST I: SPOLEČNÁ USTANOVENÍ

1 VYBRANÉ PRÁVNÍ PŘEDPISY A DOKUMENTY

Uvedené právní předpisy a dokumenty je třeba vždy používat v platném a účinném znění. Jednotlivé novelizace nejsou uváděny.

Využití Finančních mechanismů EHP/Norska 2009-2014 (dále jen „FM 2“) v České republice vychází z těchto dokumentů:

1.1 Mezinárodní smlouvy

1. Protokol 38b o Finančním mechanismu EHP (2009-2014) k Dohodě mezi Evropskou unií, Islandem, Lichtenštejnským knížectvím a Norským královstvím o Finančním mechanismu EHP na období 2009-2014;
2. Dohoda mezi Evropskou unií, Islandem, Lichtenštejnským knížectvím a Norským královstvím o Finančním mechanismu EHP na období 2009-2014 z 28. července 2010;
3. Dohoda mezi Evropskou unií a Norským královstvím o norském Finančním mechanismu na období 2009-2014 z 28. července 2010;
4. Memorandum o porozumění o implementaci Finančního mechanismu Norska pro léta 2009-2014 mezi Norským královstvím a Českou republikou (podepsáno 16. června 2011);
5. Memorandum o porozumění o implementaci Finančního mechanismu EHP pro léta 2009-2014 mezi Islandskou republikou, Lichtenštejnským knížectvím, Norským královstvím a Českou republikou (podepsáno 17. června 2011);

1.2 Základní dokumenty, které vymezují rámec a pravidla pro implementaci

6. Nařízení o implementaci Finančních mechanismů EHP/Norska 2009-2014 (dále jen „Nařízení“) a další dokumenty vydané ze strany VFM, MZVN a KFM (www.eeagrants.org);

1.3 Zadávání veřejných zakázek

7. Směrnice Evropského parlamentu a Rady č. 2004/18/ES ze dne 31. března 2004, o koordinaci postupů při zadávání veřejných zakázek na stavební práce, dodávky a služby;
8. Prováděcí nařízení Komise (EU) č. 842/2011 ze dne 19. srpna 2011, kterým se stanoví standardní formuláře pro zveřejňování oznámení v oblasti zadávání veřejných zakázek a kterým se zrušuje nařízení (ES) č. 1564/2005;

1.4 Veřejná podpora

9. Nařízení Komise (ES) č. 800/2008 ze dne 6. srpna 2008, kterým se v souladu s články 87 a 88 Smlouvy o ES prohlašují určité kategorie podpory za slučitelné se společným trhem (obecné nařízení o blokových výjimkách), (v současnosti se jedná o články 107 a 108 Smlouvy o fungování EU);

10. Nařízení Komise (ES) č. 1998/2006 ze dne 15. prosince 2006 o použití článků 87 a 88 Smlouvy na podporu de minimis;
11. Rámcový Společenství pro státní podporu výzkumu, vývoje a inovací č. 2006/C 323/01, regulující oblast podpory výzkumu, vývoje a inovací;

1.5 Právní předpisy a usnesení vlády ČR

12. Zákon č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách;
13. Nařízení vlády č. 77/2008 Sb., o stanovení finančních limitů pro účely zákona o veřejných zakázkách, o vymezení zboží pořizovaného Českou republikou – Ministerstvem obrany, pro které platí zvláštní finanční limit, a o přepočtech částek stanovených v zákoně o veřejných zakázkách v eurech na českou měnu;
14. Zákon č. 500/2004 Sb., správní řád;
15. Zákon č. 215/2004 Sb., o úpravě některých vztahů v oblasti veřejné podpory a o změně zákona o podpoře výzkumu a vývoje;
16. Zákon č. 130/2002 Sb., o podpoře výzkumu, experimentálního vývoje a inovací z veřejných prostředků a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o podpoře výzkumu, experimentálního vývoje a inovací);
17. Zákon č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty;
18. Zákon č. 420/2004 Sb., o přezkoumávání hospodaření územních samosprávných celků a dobrovolných svazků obcí;
19. Zákon č. 499/2004 Sb., o archivnictví a spisové službě a o změně některých zákonů;
20. Zákon č. 47/2002 Sb., o podpoře malého a středního podnikání a o změně zákona č. 2/1969 Sb., o zřízení ministerstev a jiných ústředních orgánů státní správy České republiky;
21. Zákon č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole ve veřejné správě a o změně některých zákonů (zákon o finanční kontrole);
22. Vyhláška č. 416/2004 Sb., kterou se provádí zákon č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole ve veřejné správě a o změně některých zákonů (zákon o finanční kontrole);
23. Vyhláška č. 323/2002 Sb., o rozpočtové skladbě;
24. Vyhláška č. 133/2013 Sb., o stanovení rozsahu a struktury údajů pro vypracování návrhu zákona o státním rozpočtu a návrhu střednědobého výhledu státního rozpočtu a lhůtách pro jejich předkládání;
25. Zákon č. 219/2000 Sb., o majetku České republiky a jejím vystupování v právních vztazích;
26. Vyhláška č. 62/2001 Sb., o hospodaření organizačních složek státu a státních organizací s majetkem státu;
27. Zákon č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o rozpočtových pravidlech);
28. Vyhláška č. 449/2009 Sb., o způsobu, termínech a rozsahu údajů předkládaných pro hodnocení plnění státního rozpočtu, rozpočtů státních fondů, rozpočtů územních samosprávných celků, rozpočtů dobrovolných svazků obcí a rozpočtů Regionálních rad regionů soudržnosti;

29. Vyhláška č. 419/2001 Sb., o rozsahu, struktuře a termínech údajů předkládaných pro vypracování návrhu státního závěrečného účtu a o rozsahu a termínech sestavení návrhů závěrečných účtů kapitol státního rozpočtu;
30. Vyhláška č. 560/2006 Sb., o účasti státního rozpočtu na financování programů reprodukce majetku;
31. Vyhláška č. 52/2008 Sb., kterou se stanoví zásady a termíny finančního vypořádání vztahů se státním rozpočtem, státními finančními aktivy nebo Národním fondem;
32. Vyhláška č. 286/2007 Sb., o centrální evidenci dotací;
33. Zákon č. 166/1993 Sb., o Nejvyšším kontrolním úřadu;
34. Zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů;
35. Zákon č. 280/2009 Sb., daňový řád;
36. Zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví;
37. Vyhláška č. 410/2009 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů, pro některé vybrané účetní jednotky;
38. Vyhláška č. 504/2002 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, pro účetní jednotky, u kterých hlavním předmětem činnosti není podnikání;
39. Vyhláška č. 501/2002 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, pro účetní jednotky, které jsou bankami a jinými finančními institucemi;
40. Vyhláška č. 500/2002 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, pro účetní jednotky, které jsou podnikateli účtujícími v soustavě podvojného účetnictví;
41. Zákon č. 255/2012 Sb., o kontrole (Kontrolní řád);
42. Zákon č. 531/1990 Sb., o územních finančních orgánech;
43. Zákon č. 2/1969 Sb., o zřízení ministerstev a jiných ústředních orgánů státní správy České republiky;
44. Zákon č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním (trestní řád);
45. Zákon č. 125/2008 Sb., o přeměnách obchodních společností a družstev;
46. Usnesení vlády č. 505/2012 ze dne 4. července 2012 k Metodice finančních toků, kontroly a certifikace programů financovaných z Finančních mechanismů Evropského hospodářského prostoru a Norska v programovém období let 2009-2014.

2 ŘÍDÍCÍ STRUKTURA

Pro efektivní a transparentní řízení implementace FM 2 jsou v souladu s příslušnými mezinárodními dokumenty stanoveny na národní a nadnárodní úrovni implementační subjekty s jasně definovanými odpovědnostmi za jednotlivé činnosti celého implementačního cyklu.

2.1 Výbor pro Finanční mechanismus EHP

VFM byl ustaven státy Evropského sdružení volného obchodu (dále jen „ESVO“) jako orgán zodpovědný za efektivitu, správnost řízení a čerpání finančních prostředků poskytovaných z FM EHP 2009-2014.

VFM schvaluje:

1. pravidla a postupy pro FM EHP 2009-2014;
2. jednotlivé návrhy programů předkládané národními kontaktními místy všech přijímajících států;
3. podmínky pro výběr programů;
4. systém monitorování a hodnocení programů jako celku;
5. roční a závěrečné zprávy o programech (čl. 5.11 a 5.12 Nařízení) a strategické zprávy (čl. 2.2 Nařízení).

2.2 Ministerstvo zahraničních věcí Norska

MZVN je jako zástupce poskytovatele pomoci zodpovědné za efektivitu, správnost řízení a čerpání finančních prostředků z FM Norska 2009-2014.

MZVN schvaluje:

1. pravidla a postupy pro FM Norska 2009-2014;
2. jednotlivé návrhy programů předkládané národními kontaktními místy všech přijímajících států;
3. podmínky pro výběr programů;
4. systém monitorování a hodnocení programů jako celku;
5. roční a závěrečné zprávy o programech (čl. 5.11 a 5.12 Nařízení) a strategické zprávy (čl. 2.2 Nařízení).

2.3 Kancelář finančních mechanismů

KFM zajišťuje administrativní podporu VFM a MZVN s provozní činností vztahující se k implementaci FM 2. Současně plní funkci hlavního kontaktního místa mezi přijímajícími státy a poskytovateli pomoci. KFM je ustavena jako samostatná jednotka VFM a MZVN.

KFM zodpovídá zejména za:

1. přípravu základních smluvních dokumentů s přijímajícími státy o poskytnutí pomoci z FM 2 (MoP);
2. přípravu standardizovaných postupů a formulářů pro implementaci FM 2 a zajištění jejich rozšíření o národní specifika přijímajících států;
3. příjem a posuzování návrhů programů předložených přijímajícími státy;
4. zajištění funkce sekretariátu pro VFM a MZVN při rozhodování o programech;
5. přípravu Dohod o programech;

6. kontrolu průběžných a závěrečných zpráv o programu předkládaných ze strany CO za jednotlivé programy;
7. externí monitorování programů/projektů v rámci FM 2;
8. příjem a schválení ročních a závěrečných zpráv o programu od přijímajících států;
9. vypracování ročních zpráv o implementaci FM 2 a jejich předložení VFM a MZVN;
10. zajišťování informovanosti veřejnosti o FM 2;
11. závěrečné hodnocení pomoci FM 2.

2.4 Národní řídicí struktura

2.4.1 Národní kontaktní místo

Dle MoP vykonává funkci Národního kontaktního místa v ČR Ministerstvo financí – odbor Mezinárodní vztahy.

NKM je celkově odpovědné za dosažení cílů a implementaci FM 2 v přijímajícím státě, plní funkci kontaktního místa, zastupuje přijímající stát ve vztazích s KFM a je zodpovědné za plnění MoP.

Mezi další činnosti, které NKM zajišťuje, patří:

1. předkládání dokumentů od ZP potřebných pro monitorování implementace programů z hlediska konkrétních očekávaných konečných výsledků a cílů na každé jednání MoV;
2. poskytování informací o existenci, cílech (včetně spolupráce se subjekty v donorských státech), implementaci a celkovém dopadu FM 2 v České republice, a to v souladu s požadavky na zajištění transparentnosti při poskytování pomoci z FM 2, informovanosti a publicity, zejména prostřednictvím:
 - a) komunikační strategie pro FM 2;
 - b) nejméně tří významných informačních aktivit ročně o implementaci FM 2, jako jsou například semináře nebo konference se zúčastněnými subjekty, tiskové konference nebo setkání s tiskem, včetně zahajovacího a závěrečného ceremoniálu FM 2;
 - c) zajištění fungování určených internetových stránek o FM 2 (obou nástrojů pomoci - FM EHP a FM Norska) v češtině a v angličtině, s informacemi o všech programech, bilaterálních vztazích s donorskými státy vztahujícími se k FM 2, přehled výzev k předkládání návrhů, kontaktní informace a příslušné dokumenty;
3. dohled nad zajištěním informovanosti a publicity ze strany zprostředkovatelů programů v souladu s Nařízením / Manuálem pro publicitu;
4. dohled nad implementací programů v souladu s daným Nařízením s tím, že monitoruje postup a kvalitu jejich implementace. NKM průběžně a komplexně posuzuje rizika v implementaci FM 2 a může přijmout opatření, pokud to považuje za nezbytné, zahrnující ověřování kvality a obsahu kterýchkoliv dokumentů

poskytovaných KFM prostřednictvím NKM a požadovat nezbytnou modifikaci takových dokumentů;

5. monitorování programů z hlediska jejich pokroku v dosahování konečných výsledků a cílů daného programu podle dohodnutých ukazatelů a finančních požadavků stanovených pro jednotlivé programy. Výsledky monitorování jsou uvedeny ve strategické zprávě (čl. 2. 2 Nařízení);
6. předkládání ve prospěch KFM v souladu s kapitolou 14.2 *Nastavení řídicích a kontrolních systémů v rámci FM 2* detailního popisu řídicích a kontrolních systémů jak za úroveň horizontálních subjektů implementační struktury, tak za zprostředkovatele každého programu;
7. ve spolupráci s ostatními orgány zpracovává obecné metodiky a pokyny týkající se implementace FM 2.

2.4.2 Monitorovací výbor

NKM do šesti měsíců od data posledního podpisu MoP jmenuje členy MoV pro FM 2. MoV předsedá zástupce NKM, výbor je složen ze zástupců příslušných ministerstev, organizací veřejné správy, sociálních partnerů, neziskových organizací, regionální a místní samosprávy a ostatních organizací případně i ze soukromé sféry. Jednání MoV se mohou účastnit se statutem pozorovatele zástupci MZVN a VFM.

MoV je zodpovědný zejména za následující úkoly:

1. na základě dokumentů předložených ze strany NKM a ZP pravidelně hodnotí pokrok v dosahování konkrétních cílů FM 2;
2. posuzuje výsledky implementace, zejména dosahování výstupů a pokroku v dosahování očekávaných konečných výsledků a cílů stanovených pro jednotlivé programy;
3. posuzuje strategickou zprávu (čl. 2. 2 Nařízení) a vydává k ní stanovisko;
4. navrhuje NKM jakoukoli potřebu revize nebo přezkoumání implementačního rámce uvedeného v příloze B MoP, které by mohly přispět k dosažení cílů FM 2 nebo zlepšit jejich řízení, včetně finančního řízení.

2.4.3 Certifikační orgán

Dle MoP vykonává funkci Certifikačního orgánu v ČR Ministerstvo financí – odbor Národní fond, oddělení 5507 Certifikace prostředků FM EHP/Norska 2009-2014.

Certifikační orgán je zodpovědný zejména za:

1. předkládání ověřené průběžné finanční zprávy (dále jen „IFR“) a závěrečné zprávy o programu (dále jen „FPR“) KFM, ve kterých kontroluje následující skutečnosti:
 - a) souhrnné způsobilé výdaje předložené zprostředkovatelem programu jsou plně v souladu s podkladovými dokumenty viz kapitolu 15.3 *Dokumenty shromažďované za účelem certifikace*;
 - b) podkladové dokumenty byly přezkoumány a shledány průkaznými, správnými a přesnými;

- c) souhrnné způsobilé výdaje jsou založeny na ověřitelných účetních záznamech, které jsou v souladu s obecně uznávanými účetními zásadami a metodami;
 - d) souhrnné způsobilé výdaje jsou způsobilými v souladu s Nařízením a národními postupy;
 - e) souhrnné způsobilé výdaje vznikly jako součást implementace programu v souladu s Dohodou o programu;
 - f) existuje dostatečná auditní stopa vynaložených prostředků (v souladu s kapitolou 14.6 *Transparentnost, dostupnost dokumentů a archivace*);
 - g) finanční prostředky na spolufinancování projektů v rámci programu byly uhrazeny (ověřeno prostřednictvím sestav v IS VIOLA)
2. předkládání KFM odhadu předpokládaných žádostí o platby v souladu s Nařízením;
 3. informování KFM o úrocích vygenerovaných z prostředků FM 2 na relevantních účtech zřízených v ČR a zároveň za odvod těchto úroků na účet KFM v souladu s kapitolou 6 *Administrace úroků*;
 4. zohledňování výsledků všech auditů provedených Auditním orgánem nebo z jeho pověření pro účely certifikace;
 5. vedení účetních záznamů o výdajích vykázaných KFM v elektronické podobě;
 6. zajišťování převodu plateb zprostředkovatelům programů a konečným příjemcům v souladu s Nařízením a kapitolou 11 *Finanční toky*;
 7. zajišťování, aby částky nesprávně vyplacené nebo vyplacené v rozporu se způsobilostí výdajů, případně odejmuté z důvodu zrušení celého příspěvku nebo jeho části na program či projekt, byly KFM vráceny před uzavřením programu;
 8. zastřešení hlášení nesrovnalostí v rámci ČR, pravidelné podávání zpráv KFM o nových nesrovnalostech a o pokroku, kterého bylo dosaženo v šetření a nápravě nahlášených nesrovnalostí.

CO zajišťuje zřízení a vedení samostatného bankovního účtu vyhrazeného pro FM 2.

Pracovníci CO jsou oprávněni provádět kontroly na místě, a to na úrovni ZP příp. PP/KP.

2.4.4 Auditní orgán

Dle MoP vykonává funkci Auditního orgánu v ČR Ministerstvo financí – odbor Auditní orgán, oddělení 5204 Audit prostředků migračních fondů, FM EHP/Norsko 2009-2014 a prostředků EFF.

Auditní orgán je zodpovědný zejména za:

1. zajištění provádění auditů subjektů implementační struktury FM 2 za účelem ověření účinného fungování řídicího a kontrolního systému na úrovni ČR;
2. zajištění provedení alespoň jednoho auditu pro každý program za účelem ověření účinného fungování řídicího a kontrolního systému;
3. zajištění provádění auditů na vhodném vzorku projektů za účelem ověření vykázaných výdajů;

4. předkládání strategie auditu KFM ve lhůtě do devíti měsíců od schválení programu, metody, která bude použita pro výběr vzorků projektů určených k auditu a indikativní plánování auditů tak, aby bylo zajištěno rovnoměrné rozložení auditů na celé programové období;
5. v termínu do 31. prosince každoročně od roku 2014 do roku 2017:
 - a) v souladu s auditní strategií programu předkládá KFM roční auditní zprávy uvádějící výsledky auditů provedených během předchozího období dvanácti měsíců, které končí dnem 30. června daného roku, včetně nedostatků zjištěných v řídicích a kontrolních systémech programu. První zpráva, která bude předložena do 31. prosince 2014, bude zahrnovat období do 30. června 2014. Informace týkající se auditů provedených po 1. červenci 2017 budou zahrnuty do závěrečné auditní zprávy, která je podkladem pro Prohlášení o uzavření programu podle bodu č. 6 této kapitoly;
 - b) na základě kontrol a auditů, za jejichž provedení zodpovídá, vydává stanovisko, zda řídicí a kontrolní systém funguje účinně, a potvrzuje, že výkazy skutečných vynaložených výdajů předložených KFM jsou správné a tedy, že související transakce jsou legální a řádné;
6. v termínu do 31. prosince 2017 předloží KFM Prohlášení o uzavření programu, ve kterém ověří platnost žádosti o platbu konečného zůstatku, která je předložena v rámci FPR;
7. jestliže se AO rozhodne, že audity podle bodů č. 1 - 3 neprovede sám, pověří jejich výkonem nezávislého a certifikovaného auditora, tím se však nezbujuje odpovědnosti za řádné provedení auditů podle této kapitoly;
8. AO zajistí, aby byly audity prováděny v souladu s mezinárodně uznávanými auditorskými standardy;
9. KFM okomentuje auditní strategii předloženou podle bodu č. 4 do tří měsíců od jejího obdržení. Nevznese-li v této lhůtě žádné připomínky, považuje se strategie za přijatou;
10. AO vypracovává v souladu s kapitolou 14.2 *Nastavení řídicích a kontrolních systémů v rámci FM 2* zprávu a posudek potvrzující, že nastavení řídicího a kontrolního systému ČR je v souladu s Nařízením a obecně přijímanými účetními standardy.

2.4.5 Zprostředkovatel programu

1. ZP odpovídá za přípravu a implementaci programu v souladu se zásadami hospodárnosti, efektivnosti a účelnosti, a zejména:
 - a) zajišťuje, aby projekty přispívaly k celkovým cílům FM 2, specifickým výsledkům a cílům, a aby byly ve všech fázích implementace v souladu s Nařízením, Dohodou o programu a platnými právními předpisy ČR a EU;
 - b) přijímá žádosti, vybírá projekty k financování, vydává a podepisuje právní akt o přidělení prostředků v souladu s článkem 6.7 Nařízení a s kapitolou 10 *Právní akty o přidělení prostředků*;

- c) ověřuje výstupy projektů a to, zda byly výdaje vykazované konečnými příjemci skutečně vynaloženy a zda jsou v souladu s Nařízením, Dohodou o programu a platnými právními předpisy ČR a EU;
- d) provádí platby konečným příjemcům a zodpovídá za jejich včasné provedení;
- e) zajišťuje kvalitu implementace programu a ověřuje pokrok projektů směrem k očekávaným výsledkům, mimo jiné na základě výběru vzorků, prostřednictvím ověřování/posouzení projektů nebo kontrolou na místě;
- f) provádí každoroční monitorování vzorku projektů vybraných na základě analýzy rizik včetně náhodného výběru projektů;
- g) zajišťuje, aby byly finanční prostředky FM 2 využívány výhradně pro účely programu a jeho projektů a v souladu s Dohodou o programu, a aby veškerý majetek financovaný z těchto prostředků byl využíván pro účely stanovené v Dohodě o programu;
- h) zajišťuje a spravuje systém pro záznam a uchování účetních záznamů v elektronické podobě pro každý projekt v rámci programu a shromažďuje údaje o implementaci nezbytné pro finanční řízení, předkládání zpráv, monitorování, ověřování, audit a vyhodnocení projektů;
- i) v rámci instituce (pověřené výkonem ZP programu) zřizuje organizační strukturu, která zajistí nezávislost a funkční oddělení zaměstnanců majících zodpovědnost za ověřování žádostí o platby od sekcí odpovídajících za implementaci programu;
- j) zřizuje a vede samostatný bankovní účet s úročeným vkladem pro finanční prostředky určené pro „regranting“, tedy prostředky FM 2 poskytnuté ze strany KFM ve prospěch financování jednotlivých projektů, a samostatný bankovní účet s úročeným vkladem pro finanční prostředky určené pro „ostatní platby“ (v souladu s kapitolou 5 *Bankovní účty*). Podmínka úročení prostředků platí pouze v případech, které nejsou v rozporu s národní legislativou;
- k) stanovuje povinnost, aby koneční příjemci vedli buď oddělený účetní systém, nebo alespoň uváděli jednoznačný kód pro všechny transakce související s projektem, aniž by tím byla dotčena národní účetní legislativa;
- l) zajišťuje transparentnost a dostupnost dokumentů v souladu s požadavky kapitoly 14.6 *Transparentnost, dostupnost dokumentů a archivace*;
- m) zajišťuje, aby CO obdržel pro účely certifikace všechny nezbytné informace o postupech a ověřeních prováděných v souvislosti s výdaji programu a jeho projektů (viz kapitolu 15.3 *Dokumenty shromažďované za účelem certifikace*);
- n) vypracovává a předkládá Certifikačnímu orgánu IFR, FPR (v souladu s kapitolou 3 *Platby KFM ve prospěch CO*) a zprávy o připsaných úrocích (v souladu s kapitolou 6 *Administrace úroků*), dále vypracovává a předkládá NKM a KFM roční zprávu o programu;
- o) předkládá CO odhad předpokládané výše požadovaných finančních prostředků v žádostech o platbu v souladu s kapitolou 3.5 *Odhad předpokládaných žádostí o platbu*;

- p) zajišťuje, aby statistické údaje jednotlivých projektů byly zadávány do požadované databáze KFM v souladu s Manuálem ZP (příloha 9 Nařízení);
 - q) zajišťuje, aby byly KFM a NKM na vyžádání poskytnuty všechny dokumenty a informace související s implementací programu a jeho projektů;
 - r) zajišťuje, že koneční příjemci budou vázáni realizovat a zároveň schopni implementovat jednotlivé projekty na základě podepsaného právního aktu o přidělení prostředků;
 - s) zajišťuje, aby byla přijata všechna nezbytná opatření k zamezení, odhalení a eliminaci jakýchkoliv podezření na nesrovnalost/potvrzených nesrovnalostí, aby byly tyto případy vyšetřeny rychle, účinně, náležitě nahlášeny a poté zjednána náprava, včetně provedení odpovídajících finančních oprav;
 - t) zajišťuje, aby projekty byly realizovány v souladu s příslušnou místní, národní a evropskou legislativou (zahrnující zejména legislativu pro životní prostředí, zadávání veřejných zakázek, veřejnou podporu aj.);
 - u) plní jakékoli další povinnosti stanovené v Dohodě o programu;
2. ZP musí dbát požadavků KFM na předkládání požadovaných informací v elektronické formě.

2.5 Programy a příslušní zprostředkovatelé

Pro období 2009-2014 byly v ČR schváleny následující programy a zprostředkovatelé. Od povahy zprostředkovatele se odvíjí různé nastavení finančních toků (viz kapitolu 11.2 *Finanční toky mezi CO a ZP*).

č.	Název programu	Zprostředkovatel
CZ01	Technická asistence a Fond pro bilaterální spolupráci na národní úrovni	MF
CZ02	Biodiverzita a ekosystémové služby / Monitorování a integrované plánování a kontrola v životním prostředí / Adaptace na změnu klimatu	MF
CZ03	Program pro nevládní neziskové organizace	Nadace Rozvoje Občanské Společnosti (dále jen „NROS“) / Nadace Partnerství (dále jen „NP“)
CZ04	Ohrožené děti a mládež	MF
CZ05	Národní, regionální a místní iniciativy pro snižování nerovností mezi skupinami a na podporu sociálního začleňování	MF
CZ06	Kulturní dědictví a současné umění	MF
CZ07	Program Spolupráce škol a stipendia	Dům zahraniční

*Metodika finančních toků, kontroly a certifikace programů financovaných
z Finančních mechanismů EHP a Norska v programovém období 2009-2014*

		spolupráce (dále jen „DZS“)
CZ08	Pilotní studie a průzkum technologií na zachycování a ukládání oxidu uhličitého (CCS)	MF
CZ09	Česko-norský výzkumný program	MŠMT
CZ10	Budování kapacit a spolupráce institucí s norskými veřejnými institucemi, místními a regionálními úřady	MF
CZ11	Iniciativy v oblasti veřejného zdraví	MF
CZ12	Uplatňování hlediska rovných příležitostí žen a mužů a podpora sladování pracovního a soukromého života / Domácí násilí a násilí založené na pohlaví	Nadace Open Society Fund Praha (dále jen „OSF“)
CZ13	Domácí násilí a genderově podmíněné násilí / Uplatňování hlediska rovných příležitostí žen a mužů a podpora sladování pracovního a soukromého života	MF
CZ14	Spolupráce v rámci Schengenu a boj proti přeshraniční a organizované trestné činnosti, včetně nezákonného obchodování s lidmi a migrujících zločineckých skupin	MF
CZ15	Budování kapacit a spolupráce v justici / Nápravné služby včetně alternativních trestů	MF

ČÁST II: FINANČNÍ ŘÍZENÍ

3 PLATBY KFM VE PROSPĚCH CO

3.1 Obecné principy

Prostředky ve prospěch jednotlivých programů mohou být uvolněny, pokud jsou splněny všechny relevantní podmínky uvedené v Dohodě o programu a v Nařízení.

Prostředky určené pro programy v rámci FM 2 jsou poskytovány ze strany KFM ve prospěch ČR, resp. zdrojového účtu CO, v podobě následujících plateb:

1. zálohové platby;
2. průběžné platby (na základě IFR);
3. závěrečné platby konečného zůstatku.

KFM předpokládá v souladu s Nařízením ponechat si z každé zálohové a průběžné platby ve prospěch jednotlivých programů až 10 % „management costs“ jako zádržné. Tyto prostředky nejsou v rámci programu proplaceny do té doby, než je schválena FPR ze strany KFM. Zádržné je převedeno na účet CO v rámci závěrečné platby konečných zůstatků (viz kapitolu 3.4 *Závěrečné platby konečných zůstatků*).

V oblasti spolufinancování se ČR zavázala zajistit ke všem prostředkům poskytnutým z FM 2 spolufinancování z veřejných prostředků ve výši přibližně 15%. Tento závazek spolufinancování je realizován na úrovni programové v případě programů CZ07 a CZ09 a na úrovni jednotlivých projektů ve všech programech, kde koneční příjemci jsou veřejné subjekty.

Každý program má pro různé skupiny konečných příjemců (soukromé subjekty, veřejné subjekty, neziskové organizace) stanovenou míru spolufinancování, jejíž plnění při realizaci projektů programu vyžaduje. Spolufinancování u programů FM 2 v ČR je postaveno na principu (s výjimkou výše popsaných programů CZ07 a CZ09), že si jej každý konečný příjemce zajišťuje na úrovni svého projektu sám. Konečný příjemce v této souvislosti dokládá ZP, že při vynaložení prostředků na svůj projekt poskytuje v rámci každého⁴ jednotlivého výdaje výši podílu spolufinancování stanovenou v právním aktu o přidělení prostředků, resp. ZP proplácí konečnému příjemci z každého výdaje pouze tu výši prostředků FM2, která byla v právním aktu dojednána. Prostředky spolufinancování zajištěné ZP v případě programů CZ07 a CZ09, konečnými příjemci a podíl poskytnutý z FM 2 tvoří celkovou alokaci na projekt.

Plnění spolufinancování na programové úrovni je sledováno ze strany CO prostřednictvím dat vkládaných do IS VIOLA za účelem přípravy podkladů k certifikaci. Co se týče spolufinancování na úrovni projektů, nejpozději 31. března každého roku má Národní

⁴ Výjimku tvoří výdaje konečných příjemců, kteří jsou nestátní neziskové organizace (NNO). Celkový poměr podílu grantu a spolufinancování musí být u projektů NNO zajištěn nejpozději při závěrečném vyúčtování projektu. Podíl grantu na celkových způsobilých výdajích konečného příjemce nesmí při závěrečném vyúčtování projektu překročit výši stanovenou v právním aktu o přidělení prostředků vydaném ze strany ZP/uzavřeném mezi ZP a KP.

kontaktní místo povinnost poskytnout KFM přehled veškerých⁵ prostředků vynaložených konečnými příjemci v uplynulém kalendářním roce v rámci projektového spolufinancování. NKM zpracovává tento přehled na základě výkazů spolufinancování poskytnutých ze strany jednotlivých ZP.

Konkrétní postupy a varianty pro poskytnutí prostředků v rámci implementační struktury FM 2 v ČR viz kapitolu 11 *Finanční toky*.

3.2 Zálohové platby

Zálohová platba může být obecně tvořena podílem způsobilých výdajů připadajících na program předběžně plánovaným od prvního dne způsobilosti výdajů programu až na dobu 2 celých reportovacích období uvedených v kapitole 3.3 *Průběžné platby*.

Maximální výše zálohových plateb spolu s podmínkami pro vyplacení a vyúčtování zálohy jsou stanoveny v Dohodě o programu. Žádost o zálohovou platbu je třeba zpracovat již do návrhu programu. Zálohová platba je v souladu s dohodnutými podmínkami a postupy nastavenými v Metodice poskytnuta CO, který ji uvolňuje dle postupů upravených v kapitole 11 *Finanční toky*. Využité prostředky zálohové platby jsou vykázány vůči KFM v rámci první IFR. S nevyužitými prostředky zálohové platby se dále nakládá stejným způsobem jako s nevyužitými prostředky standardních průběžných plateb poskytnutých ZP na základě jednotlivých IFR.

3.3 Průběžné platby

Průběžné platby ze strany KFM ve prospěch ČR, resp. zdrojového účtu CO, se uskutečňují vždy za podmínky splnění všech náležitostí uvedených v Dohodě o programu a Nařízení. Poskytování průběžných plateb dále z úrovně CO upravuje kapitola 11 *Finanční toky*. Základem pro zaslání průběžných plateb z KFM jsou IFR. Formát IFR je uveden v Příloze 11 Nařízení. IFR se zpracovává a odesílá do KFM prostřednictvím IS DoRIS.

Každý kalendářní rok se skládá ze 3 níže uvedených reportovacích období⁶, po jejichž ukončení jsou na základě uskutečněných plateb zahájeny úkony vedoucí k vypracování IFR:

- 1. leden – 30. duben;
- 1. květen – 31. srpen;
- 1. září – 31. prosinec.

IFR včetně povinných příloh je možné předkládat Certifikačnímu orgánu ze strany ZP v elektronické podobě již při zahájení certifikace viz kapitolu 15 *Certifikace*. Po ověření a odsouhlasení elektronické verze na úrovni CO je IFR předkládána ze strany ZP v listinné podobě v následujících termínech:

- 1. leden – 30. duben – IFR předložena CO nejpozději 1. července;

⁵ V případě zálohových plateb, u nichž dochází k vyúčtování až na závěr realizace projektu, vykazuje ZP Národnímu kontaktnímu místu spolufinancování projektů až po proplacení všech skutečně vynaložených výdajů na projekt konečným příjemcům. Při zálohových platbách v projektech s jejich následným odpočtem v průběhu realizace projektu se zálohové platby do výkazu spolufinancování zahrnují.

⁶ Neplatí pro program CZ09 – Česko-norský výzkumný program viz kapitolu 13 *Česko-norský výzkumný program*.

- 1. květen – 31. srpen – IFR předložena CO nejpozději 1. listopadu;
- 1. září – 31. prosinec – IFR předložena CO nejpozději 1. března.

CO po ověření vyplněných skutečností v souladu s postupy kapitoly 15 *Certifikace* a v Nařízením stanovených lhůtách postupuje IFR dále KFM:

- 1. leden – 30. duben – IFR předložena KFM nejpozději 15. července;
- 1. květen – 31. srpen – IFR předložena KFM nejpozději 15. listopadu;
- 1. září – 31. prosinec – IFR předložena KFM nejpozději 15. března.

KFM má po obdržení IFR lhůtu 1 měsíce (v případě, že je IFR v pořádku) na to, aby skutečností v ní obsažené zkontrolovala (ověří správnost formuláře a splnění podmínek pro provedení plateb) a převedla požadované prostředky na zdrojový účet CO:

- IFR předložena KFM nejpozději 15. července – KFM převede požadované prostředky na účet CO 15. srpna;
- IFR předložena KFM nejpozději 15. listopadu – KFM převede požadované prostředky na účet CO 15. prosince;
- IFR předložena KFM nejpozději 15. března – KFM převede požadované prostředky na účet CO 15. dubna.

Pokud by datum výše uvedeného převodu připadlo na víkend nebo státní svátek zemí ESVO, provede se platba následující pracovní den v zemích ESVO.

V první IFR je umožněno ZP nárokovat úhradu výdajů vynaložených v souvislosti s přípravou programu.

Průběžné platby vychází z navrhovaných výdajů ZP na následující období, přičemž zohledňují případné zůstatky na bankovních účtech zřízených za účelem realizace FM 2.

Platby na základě průběžných finančních zpráv doručených KFM po termínu, nicméně před následujícím stanoveným termínem (viz uvedené lhůty výše), jsou splatné k druhému z obou dat splatnosti. Pokud KFM neobdrží IFR do osmi měsíců od konce reportovacího období, v němž zprostředkovateli programu vznikly dané výdaje, budou výdaje skutečně vynaložené v tomto období prohlášeny za nezpůsobilé a nebude již možné je vykázat vůči KFM⁷. Tento časový limit se vztahuje pouze na výdaje zprostředkovatele programu, které byly vynaloženy plně v souladu s pravidly způsobilosti a nebyly do příslušné IFR zařazeny v důsledku opomenutí ZP. V případě pochybností ohledně způsobilosti vynaložených výdajů (např. z důvodu podezření na nesrovnalost) má ZP povinnost tyto výdaje vyjmout z IFR předkládané na CO. Jakmile se následně prokáže, že výdaj je plně v souladu se způsobilostí výdajů, bude jej možné na základě adekvátního zdůvodnění opět zařadit do nejbližší IFR předkládané na CO. V tomto ohledu je však třeba respektovat rovněž časovou způsobilost výdajů programů, aby byly příslušné výdaje vykázány v rámci časových limitů stanovených Nařízením.

V případě zpoždění při kontrole a odeslání IFR ze strany CO bude situace konzultována s KFM a v rámci rozpočtové sekce 06 MF a konečné rozhodnutí zaujme náměstek ministra.

⁷ Vztahuje se na jednotlivé, skutečně vynaložené, avšak nevykázané výdaje, nikoliv celou IFR. Důvodem je snaha KFM zajistit včasné reportování výdajů skutečně vynaložených ze strany ZP.

KFM může (mimo výše popsané zádržné) modifikovat částku pro průběžnou platbu, pokud jsou navrhované výdaje považovány za nezpůsobilé. V takovém případě KFM neprodleně poskytuje NKM, CO a ZP zdůvodnění této modifikace.

Pokud je výsledek ověření správnosti formuláře IFR ze strany KFM negativní, konzultuje KFM s CO a ZP odstranění nedostatků, v případě nutnosti se zapojí rovněž NKM. KFM může dočasně pozastavit vyplácení průběžných plateb až do odstranění nedostatků. Poté, co KFM obdrží všechny potřebné informace a kladně ověří IFR, uvolní vyžádané platby, a to k prvním možným datům splatnosti dle termínů uvedených výše v kapitole nebo k datu, které považuje na základě tohoto ověření za nutné v případě, že se rozhodne využít opravné prostředky (pozastavení plateb, finanční opravy nebo refundace).

3.4 Závěrečné platby konečných zůstatků

Konečný zůstatek tvoří:

1. celkové vykázané způsobilé výdaje programu (zahrnující i zádržné) se zohledněním všech do té doby vrácených prostředků;
2. snížené o následující částky:
 - a) celkové zálohové a průběžné platby pro program z KFM;
 - b) jakékoliv finanční prostředky poskytnuté na financování programu z jiných zdrojů než FM 2;
 - c) celkové úroky získané do data vypracování FPR, které nebyly uhrazeny KFM;
 - d) veškeré finanční prostředky, které koneční příjemci zpětně uhradili ZP a které nebyly ze strany ZP vyplaceny na jiné projekty nebo vráceny KFM.

Konečný zůstatek se vypočte a vykáže ve finanční příloze k FPR ve formátu poskytnutém KFM. Součástí finanční přílohy FPR bude rovněž výkaz o skutečných výdajích vynaložených za poslední reportovací období.

Konečný zůstatek splatný na základě finanční přílohy ve prospěch ZP bude převeden na účet CO ze strany KFM nejpozději 1 měsíc poté, co KFM schválí FPR. CO převede tyto prostředky ve prospěch ZP do 15 pracovních dnů od jejich obdržení.

Konečný zůstatek splatný na základě finanční přílohy ve prospěch KFM bude vrácen KFM nejpozději 1 měsíc poté, co KFM schválí FPR. Úrok, který vznikne v období mezi datem vypracování FPR a datem vrácení prostředků, bude zahrnut do sumy vrácených prostředků, resp. konečného zůstatku.

3.5 Odhad předpokládaných žádostí o platbu

V průběhu roku posílá CO prostřednictvím IS DoRIS na KFM zdůvodněný odhad předpokládaných žádostí o platby pro zbývající část aktuálního rozpočtového roku a následující rozpočtové roky ve formátu poskytnutém KFM viz přílohu 7 Nařízení, nejpozději v následujících termínech:

- 20. února;
- 20. května;
- 20. září;
- 10. prosince.

CO sestavuje odhad na základě podkladů doručených od jednotlivých ZP. Každý ZP je povinen posílat CO své odhady předpokládaných žádostí o platbu vždy nejpozději 10 dnů před výše uvedenými termíny.

4 VEDENÍ ÚČETNICTVÍ

4.1 Účetnictví na úrovni CO

CO je povinen vést účetní záznamy o výdajích vykazovaných KFM v elektronické podobě.

CO je povinen samostatně evidovat účetní záznamy v rámci účetní jednotky MF o veškerých účetních případech souvisejících s prostředky z rozpočtu FM 2 na svých bankovních účtech, které se vyskytnou v průběhu implementace programů financovaných z rozpočtu FM 2.

CO účtuje zejména o následujících skutečnostech:

1. vznik pohledávky za KFM z titulu nároku na zálohovou platbu;
2. vznik pohledávky za KFM z titulu předložení žádosti o průběžnou platbu a platbu konečného zůstatku;
3. úhrada pohledávky za KFM - příjem prostředků z KFM;
4. vznik závazku vůči kapitole SR z titulu schválení a ověření IFR předložené ZP;
5. vznik závazku vůči ZP z titulu schválení a ověření IFR předložené ZP;
6. úhrada závazku vůči kapitole SR - převod prostředků ze zdrojového účtu CO na příjmový účet správce kapitoly SR, která poskytla prostředky na předfinancování prostředků z rozpočtu FM 2;
7. úhrada závazku vůči ZP – převod prostředků ze zdrojového účtu CO na účet ZP;
8. vznik závazku vůči KFM z titulu žádosti o vrácení nevyužitých prostředků z rozpočtu FM 2;
9. úhrada závazku vůči KFM - vrácení nevyužitých prostředků z rozpočtu FM 2 ze zdrojového účtu CO do KFM;
10. úroky vzniklé v souladu s kapitolou 6 *Administrace úroků*
11. vznik závazku vůči KFM z titulu požadavku na každoroční odvod úroků vygenerovaných na účtech CO a ZP⁸;
12. vypořádání kurzových rozdílů na úrovni CO,

a to v souladu s platnými právními předpisy, zejména ustanoveními zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, a vyhlášky č. 410/2009 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů, pro některé vybrané účetní jednotky.

Účetnictví na úrovni CO je vedeno v IS VIOLA. Účetní záznamy jsou dostatečným a standardním způsobem chráněny, aby se zabránilo jejich možnému zneužití. Toto ustanovení platí jak pro zabezpečení počítačového programu, tak i pro fyzickou ochranu písemných záznamů a dokladů.

⁸ V souladu s kapitolou 6 *Administrace úroků*.

4.2 Účetnictví na úrovni ZP a KP

Způsobilé⁹ výdaje vzniklé ZP, partnerům programu, KP a partnerům projektu je nutné dokládat potvrzenými kopiemi účetních dokladů¹⁰ (faktur, bankovních výpisů a jiných účetních dokladů s rovnocennou průkazní hodnotou).

Pokud jsou činnosti realizovány na základě zadávacího, resp. výběrového řízení, platby ZP, partnerů programů, KP a projektových partnerů musí být doloženy potvrzenými kopiemi účetních dokladů vzniklými na základě podepsané smlouvy.

Nepřímé výdaje jsou veškeré způsobilé výdaje, které KP nebo partner projektu nemůže přímo identifikovat jako výdaje projektu, ale které lze identifikovat a odůvodnit v jejich účetním systému jako výdaje, které vznikly v přímé souvislosti se způsobilými přímými výdaji projektu. Nezahrnují žádné způsobilé přímé výdaje. Způsobilé nepřímé výdaje projektu představují přiměřený podíl veškerých nepřímých výdajů KP nebo projektového partnera. Jejich výši lze určit pomocí jedné z následujících metod:

1. přímé doložení nepřímých výdajů:

na základě skutečných nepřímých výdajů u KP a projektových partnerů, kteří mají analytický účetní systém, jenž identifikuje jejich nepřímé výdaje vztahující se k projektu, jak je uvedeno výše;

2. vykazování paušálem:

- a) U projektů prováděných v rámci výzkumné složky kteréhokoli programu mohou KP a projektoví partneři, kteří jsou neziskovými veřejnými subjekty, institucemi středního a vysokoškolského vzdělávání, výzkumnými organizacemi, malými a středními podniky a zároveň nemají

⁹ Rámcem způsobilosti výdajů je nastaven Nařízením a Pokynem NKM pro způsobilé výdaje EHP a Norských fondů 2009-2014.

¹⁰ V případech, kdy hodnota účetního dokladu přesahuje 10 000 CZK (vč. specifikace ohledně DPH uvedené výše), musí být k žádosti o platbu předloženy potvrzené kopie jednotlivých účetních dokladů. Potvrzenou (stvrzenou podpisem nebo razítkem) kopií dokladu předkladatel deklaruje jeho soulad s originálem. Účetní doklady musí splňovat náležitosti dle § 11 zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů. V rámci zjednodušení procesu administrace žádostí o platbu je v kompetenci ZP umožnit konečným příjemcům využití seznamu účetních dokladů namísto předkládání potvrzených kopií faktur účetních dokladů (faktur, bankovních výpisů), splňujících náležitosti dle § 11 zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů, ostatních účetních dokladů nebo dokladů stejné důkazní hodnoty jako příloh k žádosti o platbu, a to takovým způsobem, který by pro zpracovatele seznamů nepředstavoval dodatečné administrativní břemeno. Při využití seznamu účetních dokladů předkládaného spolu se žádostí o platbu stanoví ZP požadované údaje, které musí být uvedeny na seznamu. Maximální limit pro začlenění do seznamu účetních dokladů je 10 000 CZK za jeden účetní doklad. Částkou 10 000 CZK se má na mysli v případě neplátců DPH částka včetně DPH a v případě plátců DPH s nárokem na odpočet částka bez DPH. ZP zajistí nastavení takového systému kontrol seznamu účetních dokladů, který zajistí opodstatněnost a reálnost výdajů požadovaných k proplacení na základě seznamu účetních dokladů. Minimálním požadavkem je kontrola originálů nebo potvrzených kopií účetních dokladů na vzorku během kontroly fyzické realizace projektu. Vybraný vzorek musí pokrývat minimálně 15 % výdajů ze seznamů účetních dokladů za daný projekt, které byly předloženy zprostředkovateli programu nejpozději den před zahájením kontroly fyzické realizace. Počet kontrolovaných položek a jejich rozložení v rámci jednotlivých seznamů účetních dokladů určí ZP tak, aby pokryl rizika vyplývající ze struktury výdajů specifické pro daný program. V případě nepřímých výdajů projektu, tj. paušálních výdajů, není nutno dokládat nepřímé výdaje účetními doklady. Podrobné informace k nepřímým výdajům projektu obsahují čl. 7.4 a 7.13 Nařízení a kapitola 4.2 *Účetnictví na úrovni ZP a KP*. Forma potvrzení těchto výdajů (např. prohlášení vedoucího pracovníka, příznak zaúčtování originálu apod.) je ponechána na stanovení ZP.

k dispozici takový analytický účetní systém, který by jim umožnil přesně identifikovat skutečné nepřímé výdaje projektu, zvolit v souladu s metodikou nepřímých výdajů ZP pevnou sazbu až do výše 60 % ze svých celkových přímých způsobilých výdajů. Celkové přímé výdaje je nutné očistit o jakékoliv přímé způsobilé výdaje na subdodávky a zdroje poskytnuté externě (na základě smlouvy/objednávky), pokud tyto výdaje byly původně zahrnuty mezi celkové přímé výdaje projektu realizované konečným příjemcem. Toto opatření má za cíl zabránit duplicitám v případě přímých výdajů projektu a tím jejich umělému navyšování za účelem navýšení výdajů nepřímých. Jestliže tito KP nebo projektoví partneři přestanou v průběhu trvání projektu splňovat výše uváděné podmínky a tím pádem se změní jejich postavení v rámci realizace projektu, je tato pevná sazba použitelná do okamžiku ztráty jejich postavení.

- b) V ostatních případech mimo předcházející bod si mohou KP a projektoví partneři v případě neexistence analytického účetního systému zvolit pevnou sazbu až do výše 20 % svých celkových přímých způsobilých výdajů. Celkové přímé výdaje je nutné očistit o jakékoliv přímé způsobilé výdaje na subdodávky a zdroje poskytnuté externě (na základě smlouvy/objednávky), pokud tyto výdaje byly původně zahrnuty mezi celkové přímé výdaje projektu realizované konečným příjemcem. Toto opatření má za cíl zabránit duplicitám v případě přímých výdajů projektu a tím jejich umělému navyšování za účelem navýšení výdajů nepřímých.

U výše uváděných nepřímých výdajů vykazovaných paušálem nemusí KP nebo projektový partner předkládat zprostředkovateli programu účetní doklady. Nicméně v tomto případě má ZP při přípravě programu povinnost navrhnout metodiku určování výše nepřímých výdajů, která by představovala přiměřený podíl všech nepřímých výdajů KP nebo projektového partnera.

Vykazování výdajů v případě programu „Česko-norský výzkumný program“ a v projektech realizovaných v Rámcových programech Evropské unie pro výzkum a technologický rozvoj je blíže uvedeno v Nařízení a jeho přílohách (příloha 12).¹¹

ZP je povinen zajistit existenci systému pro zaznamenání a uchování účetních záznamů v elektronické podobě pro každý projekt v rámci programu. Dále shromažďuje informace o implementaci, které jsou nutné pro finanční řízení, reporting, monitoring, ověření, auditu a vyhodnocení FM 2.

¹¹ V případě programu „Česko-norský výzkumný program“ existují následující možnosti vykazování nepřímých výdajů:

1) KP a jejich partneři zaregistrovaní v registru právních subjektů Rámcového programu EU pro výzkum a technologický rozvoj (zahrnuje i schválenou metodiku určování výše nepřímých výdajů) a kterým byl přidělen identifikační kód účastníka, vykazují nepřímé výdaje stejným způsobem i v případě projektů programu CZ09.

2) Všichni ostatní KP a jejich partneři vykazují nepřímé výdaje buď na základě skutečných nepřímých výdajů (viz bod 1 v kapitole 4.2) nebo paušálem až do výše 20 % (viz bod 2b v kapitole 4.2) či 60 % (viz bod 2a v kapitole 4.2) svých celkových přímých způsobilých výdajů. Při využití vykazování nepřímých výdajů paušálem neplatí pro ZP podmínka schválení metodiky určování výše nepřímých výdajů ze strany KFM. Metodu a maximální výši nepřímých výdajů je třeba specifikovat v právním aktu KP o přidělení prostředků. Metodu určování výše nepřímých výdajů partnera projektu je třeba specifikovat v dohodě o partnerství mezi KP a partnerem.

KP jsou povinni vést účetnictví nebo daňovou evidenci v souladu s předpisy ČR. Příjemci, kteří vedou účetnictví podle zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, jsou povinni vést buď oddělený účetní systém nebo uvádět jednoznačný kód pro všechny transakce související s projektem.

Příjemci, kteří nevedou účetnictví podle zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, jsou povinni vést, v případě příjmu prostředků z rozpočtu FM 2, daňovou evidenci podle zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, rozšířenou o níže uvedené požadavky, které budou zmíněny v právním aktu o přidělení prostředků, a to, že:

1. příslušný doklad musí splňovat předepsané náležitosti účetního dokladu ve smyslu § 11 zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví (s výjimkou bodu f);
2. předmětné doklady musí být správné, úplné, průkazné, srozumitelné a průběžně chronologicky vedené způsobem zaručujícím jejich trvalost;
3. při kontrole poskytne konečný příjemce na vyžádání kontrolnímu orgánu daňovou evidenci v plném rozsahu;
4. uskutečněné příjmy a výdaje jsou vedeny s jednoznačnou vazbou k příslušnému projektu, ke kterému se vážou.

5 BANKOVNÍ ÚČTY

CO v souladu s Nařízením zřizuje a vede samostatný bankovní účet s úročeným vkladem vyhrazený pro prostředky FM 2. Prostředky poskytnuté České republice z FM 2 jsou uloženy na běžném účtu MF – Národní fond (dále jen „NF“) pro příjem a administraci prostředků z FM 2 zřízeném u ČNB (tzv. „zdrojový účet CO“)¹². Zdrojový účet CO je veden v EUR.

Každý ZP má rovněž povinnost zřídit¹³ a vést samostatný bankovní účet s úročeným¹⁴ vkladem pro finanční prostředky určené pro „regranting“ a samostatný bankovní účet pro „ostatní platby“ určené pro zbývající struktury rozpočtu programu (= „management costs“¹⁵, „complementary action“¹⁶, „preparatory costs“¹⁷ a „bilateral fund – programme level“¹⁸). Úroky z prostředků na účtu pro „regranting“ jsou jednou ročně vykazovány a převáděny ve prospěch KFM (viz kapitolu 6 *Administrace úroků*), úroky z prostředků na účtu pro „ostatní platby“ jsou příjmem ZP.

V souladu s kapitolou 11 *Finanční toky* zřizují a vedou všichni ZP zapojení do implementace FM 2 své bankovní účty v CZK. V případech, kdy národní legislativa ČR omezuje zřízení samostatného, úročeného bankovního účtu, zůstávají prostředky až do doby jejich proplacení ZP/KP proti skutečně vynaloženým výdajům na zdrojovém účtu CO. Převod prostředků ze zdrojového účtu CO na ZP/KP je prováděn v souladu s kapitolou 11 *Finanční toky*.

¹² V souladu se zákonem č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech.

¹³ Pokud není v rozporu s národními specifiky. Není-li možné zřídit a vést 2 účty, je třeba na existujícím účtu prostředky zřetelně oddělit pomocí analytické evidence.

¹⁴ S ohledem na národní specifika více rozvedeno v kapitole 6 *Administrace úroků*.

¹⁵ V souladu s čl. 7.10 Nařízení.

¹⁶ V souladu s čl. 7.11 Nařízení.

¹⁷ V souladu s čl. 7.9 Nařízení.

¹⁸ V souladu s čl. 3.6 a 7.7 Nařízení. V případě, že má Fond pro bilaterální spolupráci na programové úrovni charakter „regrantingu“, mohou být prostředky vedeny na bankovním účtu pro „regranting“.

Pro řešení kurzových rozdílů a příjem odvodů vede CO u ČNB běžný bankovní účet v CZK (tzv. „univerzální účet“). V případě potřeby je univerzální účet dotován z kapitoly Všeobecná pokladní správa (MF), kde jsou narozpočtovány potřebné prostředky.

Dispoziční oprávnění k zdrojovému a univerzálnímu účtu mají zaměstnanci CO určení náměstkem ministra financí (pro sekci 06). Disponovat s účty CO je možné pouze na základě principu dvojího podpisu.

Prostředky na bankovních účtech CO nejsou považovány za prostředky SR. Zůstatky na těchto účtech jsou po ukončení kalendářního roku automaticky převáděny do dalšího roku.

6 ADMINISTRACE ÚROKŮ

Za zdroj KFM jsou považovány veškeré úroky z těchto bankovních účtů:

1. z účtu vedeného v ČR, na němž jsou uloženy finanční prostředky od KFM do té doby, než jsou převedeny ZP/KP (zdrojový účet CO)¹⁹;
2. ze samostatných účtů, které NROS, NP a OSF povinně zřídili za účelem „regrantingu“ finančních prostředků.

S ohledem na legislativní změny účinné od 1. 1. 2013 totiž není v případě CO a ZP napojených na státní rozpočet již dále možné vést samostatné bankovní účty s úročenými vklady a tedy vykazovat tyto úroky vůči KFM. Z tohoto důvodu jsou (s účinností od 1. 4. 2013) vůči KFM vykazovány pouze úroky vzniklé na bankovních účtech NROS, NP a OSF, jež jsou nestátní neziskové organizace. Co se týče roku 2013, veškeré úroky vygenerované na zdrojovém účtu CO do 31. 3. 2013 včetně je nutné vykázat a převést ve prospěch KFM. Po tomto datu platí výše uváděné skutečnosti.

NROS (včetně NP) a OSF jednou ročně, a to nejpozději 1. března, oznamují CO veškeré úroky připsané v předchozím roce na samostatný účet ZP určený pro prostředky „regrantingu“. Připsané úroky jsou následně poukázány CO do 20 pracovních dnů od jejich oznámení. Ziskový úrok na účtech ZP vedených v CZK se převede do EUR kurzem, kterým se prostředky úroků připsají na eurový zdrojový účet CO. Tato výše úroků v EUR je následně (viz níže) vykázána ze strany CO vůči KFM. CO vždy ověřuje správnost přiznaných úroků.

CO každoročně do 31. března oznámí KFM veškeré připsané úroky na účtech ČR (uvedené výše) prostřednictvím IS DoRIS. Připsané úroky jsou poté poukázány KFM do 15 pracovních dnů ode dne odeslání oznámení o jejich výši na KFM.

Úroky připsané na účet ZP určený pro prostředky „regrantingu“ se v průběhu roku, ve kterém se předkládá FPR, uvedou v této zprávě a zahrnou se do výpočtu platby konečného zůstatku.

Česká republika má dále povinnost vykázat a uhradit úroky z prodlení, které vzniknou při zpětném proplácení částek KFM v souladu s kapitolou 9.3 *Zpětné proplácení*. Zpětné úhrady úroků z prodlení ve prospěch KFM nejsou závislé na úhradách od ZP a KP a jsou prováděny ze strany CO v souladu s výše v kapitole uváděnými postupy pro odvod úroků KFM.

¹⁹ Pouze za období, kdy na zdrojovém účtu probíhalo úročení, tedy do 31. 3. 2013.

7 ZADÁVÁNÍ VEŘEJNÝCH ZAKÁZEK

Každý KP je povinen při zadávání veřejných zakázek postupovat v souladu se zákonem č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách, a dodržovat obecné zásady Smlouvy o fungování EU. Tyto zásady zahrnují především volný pohyb zboží, volný pohyb služeb, právo usazování, zákaz diskriminace, rovné zacházení, transparentnost, proporcionalitu a vzájemné uznávání osvědčení.

Dále je povinen vždy postupovat v souladu s Pokynem NKM k veřejným zakázkám malého rozsahu financovaným z EHP a Norských fondů 2009-2014.

KP, který obdrží 50 % a více prostředků ze způsobilých výdajů projektu jako dotaci z FM 2, postupuje při zadávání zakázek v rámci projektu dle ustanovení zákona č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách, platných pro veřejné zadavatele (s výjimkou části týkající se ochrany proti nesprávnému postupu zadavatele). Tato povinnost se vztahuje také na partnery projektu.

8 NESROVNALOSTI

Nesrovnalostí se rozumí jakékoli porušení právních předpisů upravujících FM 2, práva Evropské unie nebo národní legislativy, pokud by toto porušení mohlo ovlivnit či ohrozit jakoukoli etapu implementace FM 2 v ČR, zejména realizaci a/nebo rozpočet některého programu, projektu nebo jiných činností financovaných z FM 2.

Řešení nesrovnalostí zahrnuje evidenci, šetření a hlášení podezření na nesrovnalost a potvrzených nesrovnalostí, jejich další monitoring a ve stanovených případech také vymáhání prostředků dotčených potvrzenou nesrovnalostí. Za řešení nesrovnalostí v rámci programů jsou zodpovědní jednotliví ZP²⁰.

O každém případě podezření na nesrovnalost musí pravomocně rozhodnout příslušný orgán viz kapitolu 8.1 *Šetření nesrovnalostí* (body 1 – 5). V případě podezření na porušení rozpočtové kázně²¹ se jedná o potvrzenou nesrovnalost až po uplynutí lhůty 1 roku od okamžiku nabytí právní moci rozhodnutí ÚFO. Dojde-li v této lhůtě jednoho roku k podání žádosti o prominutí nebo částečné prominutí odvodu za porušení rozpočtové kázně v souladu s § 44a odst. 10 zákona č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech, o potvrzenou nesrovnalost se jedná dnem nabytí právní moci rozhodnutí o prominutí, přičemž v závislosti na okamžiku ukončení řízení o prominutí a nabytí právní moci rozhodnutí o prominutí může dojít k potvrzení nesrovnalosti před uplynutím této jednoleté lhůty, či později.

²⁰ V případě Fondu pro bilaterální spolupráci na národní úrovni vykonává NKM roli ZP.

²¹ V případech podezření na porušení rozpočtové kázně podle zákona č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech, ÚFO věcně rozhoduje o tom, zda došlo k porušení rozpočtové kázně či nikoliv. Na toto rozhodnutí ÚFO o odvodu pak může navazovat využití opravných či dozorčích prostředků dle zákona č. 280/2009 Sb., daňový řád, včetně využití institutu promíjení v souladu se zákonem 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech, přičemž výše nesrovnalosti, která bude hlášena jako potvrzená, bude výsledky těchto navazujících řízení reflektovat. Skutečnost, že nesrovnalost je hlášena jako potvrzená, nijak nevylučuje pozdější úpravu výše nesrovnalosti v souladu s nástroji, které předvídá právní řád ČR.

8.1 Šetření nesrovnalostí

Subjekty zapojené do implementace FM 2 jsou povinny veškerá podezření na nesrovnalost bezodkladně oznámit příslušnému ZP.

Nezamítne-li ZP podezření na nesrovnalost pro zřejmou neopodstatněnost, bez zbytečného prodlení sám zahájí nebo dá příslušnému kontrolnímu orgánu podnět k zahájení řízení podle zákona č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole²².

V případě oznámení podezření na nesrovnalost na základě ukončených kontrol od AO, případně ostatních kontrolních orgánů či útvarů interního auditu ZP neposuzuje opodstatněnost podezření (vždy se jedná o opodstatněné podezření na nesrovnalost), což však nevylučuje jeho možnost tyto případy dále šetřit. V těchto případech ZP není povinen zahájit řízení ve věci nebo dát podnět k řízení ve smyslu zákona č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole.

Dojde-li ZP na základě ukončených kontrol (svých, či jiných příslušných orgánů) k závěru, že:

1. se jedná o nesrovnalost, případ uzavře;
2. se jedná o podezření na nesrovnalost spočívající v podezření na porušení rozpočtové kázně podle zákona č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech, případ předá příslušnému ÚFO k dalšímu řízení k prošetření podezření na porušení rozpočtové kázně. ZP tyto skutečnosti zanesou do přehledu nesrovnalostí a v souladu s kapitolou 8.2 *Hlášení nesrovnalostí* o nich informuje CO, AO, případně ostatní poskytovatele dotace v rámci daného programu a subjekt, na jehož úrovni se podezření na nesrovnalost zjistilo.

V rámci předání podezření na porušení rozpočtové kázně má ZP jako poskytovatel dotace podle zákona č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech, právo požádat příslušný ÚFO, aby jej následně informoval o průběhu řízení ÚFO. O průběhu řízení ÚFO má poskytovatel dotace podle zákona č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech rovněž možnost být informován prostřednictvím elektronické dotazovací služby do informačního systému Centrální evidence dotací ze SR. Obsah poskytovaných informací a subjekt, kterému mohou být poskytnuty, stanoví zákon č. 280/2009 Sb., daňový řád, resp. zákon č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech;

3. se jedná o podezření na nesrovnalost spočívající v podezření na spáchání trestného činu, ZP předá případ ve smyslu § 8 zákona č. 141/1961 Sb., trestního řádu, státnímu zástupci či policejnímu orgánu. ZP tyto skutečnosti uvede do přehledu nesrovnalostí a v souladu s kapitolou 8.2 *Hlášení nesrovnalostí* o nich informuje AO, CO, případně ostatní poskytovatele dotace v rámci daného programu a subjekt, na jehož úrovni se podezření na nesrovnalost zjistilo;

²² Zda je v konkrétním případě zahájena veřejnosprávní kontrola či interní audit podle zákona č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole, závisí na charakteru subjektu, na jehož úrovni k podezření na nesrovnalost došlo.

4. se jedná o podezření na nesrovnalost spočívající v podezření na porušení zákona č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách, přičemž toto porušení zákona ovlivnilo nebo mohlo ovlivnit výběr nejvýhodnější nabídky, předá ZP případ k dalšímu šetření Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže. Obdobným způsobem ZP postupuje, pokud podezření spočívá v neoprávněném dělení veřejné zakázky či v chybně stanovené předpokládané hodnotě veřejné zakázky. ZP tyto skutečnosti uvede do přehledu nesrovnalostí a v souladu s kapitolou 8.2 *Hlášení nesrovnalostí* o nich informuje AO, CO, případně ostatní poskytovatele dotace v rámci daného programu a subjekt, na jehož úrovni se podezření na nesrovnalost zjistilo;
5. se jedná o podezření na nesrovnalost, ale nejedná se o podezření na porušení rozpočtové kázně²³, ani o podezření na spáchání trestného činu, ani o podezření na porušení zákona č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách, odpovídá ZP za řádné vyčíslení částky, na niž se vztahuje toto podezření na nesrovnalost. ZP nadále pokračuje v řešení nesrovnalosti. ZP tyto skutečnosti uvede do přehledu nesrovnalostí a v souladu s kapitolou 8.2 *Hlášení nesrovnalostí* informuje o nich AO, CO, případně ostatní poskytovatele dotace v rámci daného programu a subjekt, na jehož úrovni se podezření na nesrovnalost zjistilo;

ZP zodpovídá za přijetí odpovídajících opatření k nápravě stavu a zabránění dalšího výskytu nesrovnalosti na úrovni ZP/KP.

Pokud CO, ZP nebo NKM zjistí podezření na nesrovnalost systémové povahy na své úrovni, předá případ k prošetření AO. V tomto případě AO odpovídá za potvrzení nesrovnalosti a za řádné vyčíslení částky, na niž se vztahuje tato nesrovnalost. AO o výsledku šetření bezodkladně informuje subjekty dotčené nesrovnalostí, které jsou povinny přijmout dostatečná opatření k nápravě. O přijetí příslušných opatření k nápravě a preventivních opatření u systémových nesrovnalostí se CO, NKM, ZP a AO vzájemně informují.

Pokud se jedná o podezření na nesrovnalost v situaci, kdy se AO nebo NKM nachází v pozici konečného příjemce, CO odpovídá za potvrzení nesrovnalosti a za řádné vyčíslení částky, na niž se tato nesrovnalost vztahuje. V případě podezření na nesrovnalost v situaci, kdy se CO nachází v pozici konečného příjemce, NKM odpovídá za potvrzení nesrovnalosti a za řádné vyčíslení částky, na niž se tato nesrovnalost vztahuje. O přijetí příslušných opatření k nápravě a preventivních opatření u těchto nesrovnalostí se CO, NKM a AO vzájemně informují.

8.2 Hlášení nesrovnalostí

Systém hlášení podezření na nesrovnalost, resp. potvrzených nesrovnalostí (dále jen „nesrovnalosti“) zahrnuje jak hlášení nesrovnalostí mezi subjekty zapojenými do implementace programů na národní úrovni v souladu s kapitolou 8.1 *Šetření nesrovnalostí* – tzv. vnitřní úroveň hlášení nesrovnalostí, tak také hlášení nesrovnalostí vůči KFM – tzv. vnější úroveň hlášení nesrovnalostí.

Za řádné hlášení nesrovnalostí na vnitřní úrovni odpovídá ZP. Pokud na základě ukončené kontroly podle kap. 8.1 *Šetření nesrovnalostí* vzniká nesrovnalost v souladu s kapitolou 8.2.1 *Bezodkladné hlášení nesrovnalostí KFM* zasílá zprostředkovatel programu

²³ Jde zejména o případy zneužití prostředků poskytnutých subjektem, který tyto prostředky poskytuje mimo rámec zákona č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech (např. nadace).

bezodkladně zprávu o nesrovnalosti CO a AO. V ostatních případech předkládají jednotliví ZP vůči CO zprávy o nových nesrovnalostech, které jsou předmětem prvotního odhalení ve správním nebo soudním řízení²⁴, a postupu řešení již nahlášených nesrovnalostí do jednoho měsíce od konce každého čtvrtletí. Pokud v daném čtvrtletí nevznikly žádné nové nesrovnalosti nebo nebyla učiněna žádná nová opatření k již nahlášeným nesrovnalostem, ZP informují CO o této skutečnosti do jednoho měsíce od konce čtvrtletí. ZP spolupracuje s CO tak, aby bylo zajištěno včasné, řádné a úplné podávání zpráv o nesrovnalostech KFM. Zprávu o nových nesrovnalostech a postupu řešení již nahlášených nesrovnalostí předkládá ZP ve formátu, který vychází z přílohy 5 Nařízení.

Za přípravu zpráv o nesrovnalostech a jejich hlášení na vnější úrovni vůči KFM je odpovědný CO, který podává KFM zprávy o nesrovnalostech a o veškerých opatřeních provedených příslušnými národními orgány k zabránění, odhalení, vyšetření nebo nápravě těchto nesrovnalostí, a to prostřednictvím IS DoRIS.

Pro účely výkaznictví nesrovnalostí v EUR vůči KFM se použije měsíční reportovací kurz CZK/EUR Evropské komise platný pro den, kdy byl výdaj zaúčtován zprostředkovatelem programu. V případě nesrovnalostí uvedených v bodech 3-5 kap. 8.1 *Šetření nesrovnalostí*, jejichž výdaj dosud nebyl zaúčtován na úrovni ZP se použije fixní kurz 24,80 CZK/EUR.

8.2.1 Bezodkladné hlášení nesrovnalostí KFM

CO bezodkladně informuje KFM o všech nesrovnalostech za předpokladu, že:

1. existuje podezření, že se jedná o trestný čin podle legislativy ČR, jako je např. podvod, úplatkářství nebo zpronevěra; nebo
2. indikují závažný případ nehospodárného řízení, které ovlivňuje využívání finančního příspěvku z FM 2; nebo
3. vzhledem k podílu částky nesrovnalosti na celkovém rozpočtu projektu existuje možné ohrožení úspěšné implementace projektu (podíl částky nesrovnalosti se rovná nebo je větší než 30 % alokace na daný projekt); nebo
4. existuje podezření na nesrovnalost týkající se skutečně vynaloženého výdaje, který je součástí aktuální IFR reportované ze strany ZP na CO²⁵.

CO po obdržení informace o vzniku této nesrovnalosti bezodkladně zasílá zprávu o nesrovnalostech KFM (v kopii na AO, ZP a NKM). Povinné náležitosti zprávy pro okamžité hlášení nesrovnalostí jsou obdobné jako pro pravidelné hlášení nesrovnalostí.

8.2.2 Pravidelné zprávy o nových nesrovnalostech KFM

V případě jiných nesrovnalostí než těch, které jsou uvedeny v kapitole 8.2.1 *Bezodkladné hlášení nesrovnalostí KFM*, nebo v kapitole 8.2.4 *Podávání zpráv o nesrovnalostech*

²⁴ „Prvotní odhalení ve správním nebo soudním řízení“ znamená první písemné posouzení příslušného správního nebo soudního orgánu, ve kterém se na základě konkrétních skutečností dovozuje, že došlo k porušení nastavených pravidel vedoucím k nesrovnalosti, aniž je tím dotčena možnost, že takový závěr může být podle průběhu správního nebo soudního řízení následně revidován či stažen.

²⁵ CO současně vyjme tento výdaj z IFR. Pokud není podezření na nesrovnalost potvrzeno, je ZP oprávněn vložit tento výdaj do nejbližší IFR předkládané na CO včetně adekvátního vysvětlení (s ohledem na časovou způsobilost výdajů).

na základě vyžádání ze strany KFM předkládá CO do dvou měsíců od konce každého čtvrtletí zprávu KFM (v kopii na AO, ZP a NKM) popisující veškeré případy nesrovnalostí nově zjištěných v tomto čtvrtletí.

Pokud by během čtvrtletí nedošlo k žádným nesrovnalostem, CO o této skutečnosti uvědomí KFM ve výše uvedené dvouměsíční lhůtě.

8.2.3 Podávání zpráv o postupu řešení již nahlášených nesrovnalostí KFM

Do 2 měsíců po skončení každého kalendářního čtvrtletí společně s každou zprávou o nových nesrovnalostech (viz předchozí kapitolu) podává CO na KFM zprávu o pokroku, kterého bylo dosaženo v šetření a nápravě nahlášených nesrovnalostí.

Pokud v daném čtvrtletí nebyla učiněna žádná nová opatření k již nahlášeným nesrovnalostem, CO o této skutečnosti uvědomí KFM ve výše uvedené dvouměsíční lhůtě.

8.2.4 Podávání zpráv o nesrovnalostech na základě vyžádání ze strany KFM

V následujících případech není nutné podávat na KFM zprávy o nesrovnalostech, pokud si je KFM nevyžádá:

1. případy, kde nesrovnalost spočívá výhradně v částečné nebo úplné nerealizaci projektu z důvodu úpadku předkladatele projektu; nebo
2. případy, na něž konečný příjemce dobrovolně upozornil ZP, NKM nebo CO, předtím, než tyto subjekty samy nesrovnalost identifikovaly; nebo
3. případy, které ZP, NKM nebo CO zjistili a napravili před vyplacením prostředků FM 2 konečnému příjemci a před zahrnutím dotčeného výdaje do IFR nebo FPR.

Bod 1. se nevztahuje na nesrovnalosti, které mají být okamžitě hlášeny v souladu s kapitolou 8.2.1 *Bezodkladné hlášení nesrovnalostí KFM*, nebo nesrovnalosti, ke kterým došlo před úpadkem.

CO poskytne na žádost KFM informace o těchto případech nesrovnalostí do jednoho měsíce od vyžádání ze strany KFM. Tuto informaci dále zasílá v kopii na AO, ZP a NKM.

CO vede přehled nesrovnalostí, které není potřeba hlásit KFM.

8.3 Mechanismus pro podávání stížností

Podávání stížností pro podezření na nedodržení principů řádné správy v případě implementace FM 2 se řídí národní legislativou ČR²⁶. NKM má povinnost umístit na svých webových stránkách pro FM 2 postup pro podávání stížností.

CO bezodkladně hlásí KFM jakékoliv stížnosti týkající se podezření na nesrovnalost dle kapitoly 8.2.1 *Bezodkladné hlášení nesrovnalostí KFM*. Stížnosti týkající se podezření na ostatní druhy nesrovnalostí jsou vykazovány ze strany CO vůči KFM v souladu

²⁶ Dle §175 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád.

s kapitolami 8.2.2 *Pravidelné zprávy o nových nesrovnalostech KFM* a 8.2.3 *Podávání zpráv o postupu řešení již nahlášených nesrovnalostí KFM*.

9 POZASTAVENÍ PLATEB, FINANČNÍ OPRAVY A ZPĚTNÉ PROPLÁCENÍ

9.1 Pozastavení plateb

KFM/NKM může rozhodnout o pozastavení plateb programům, pokud se v jejich případě vyskytne jedna nebo více následujících skutečností:

1. nebyly splněny platební podmínky v souladu s částí II *Finanční řízení* a Dohodou o programu;
2. existují důvěryhodné informace poukazující na to, že pokrok při implementaci programu není v souladu s Dohodou o programu;
3. zprávy uvedené v Nařízení (roční zpráva o programu a přehled nesrovnalostí) nebo veškeré další požadované informace nebyly poskytnuty nebo nejsou úplné;
4. přístup zaměstnanců externích subjektů provádějících monitorování a audit požadované v Nařízení a Dohodě o programu je omezen;
5. finanční řízení programu není v souladu s obecně uznávanými účetními principy;
6. byly zaznamenány podezřelé transakce nebo případy potvrzených nesrovnalostí, případně takové případy nebyly odpovídajícím způsobem nahlášený, vyšetřeny nebo napraveny;
7. v rámci implementace programu dojde k porušení národní legislativy nebo legislativy Evropské unie;
8. dojde k zásadní změně okolností, za kterých byla původně implementace FM 2 v ČR nastavena, a uvedené okolnosti mají podstatný vliv na finanční příspěvek z FM 2 poskytovaný pro program;
9. ze strany NKM, CO nebo ZP nebo jejich jménem byly poskytnuty informace, které podstatným způsobem zkreslují skutečnost a mohou tím významně ovlivnit implementaci programu;
10. nebyly v souladu s kapitolou 6 *Administrace úroků* vyúčtovány nebo vráceny úroky připisované na bankovní účty uvedené v kapitole 5 *Bankovní účty*;
11. bylo zahájeno řízení v souladu s kapitolou 9.2.2 *Procedura udělení opravy*;
12. NKM, CO nebo ZP nesplnili jiné své závazky stanovené v Dohodě o programu nebo v Nařízení.

KFM/NKM může rovněž obdobně rozhodnout o pozastavení plateb konkrétnímu programu v případě, že je splněna kterákoliv z podmínek uvedených v bodech 2, 4, 5, 6 nebo 7 v případě kteréhokoliv projektu v rámci tohoto programu a ZP nepřijal vhodná a nutná opatření k tomu, aby vyšetřil a ve vhodných případech napravil tyto nedostatky nebo zabránil ztrátě finančních prostředků. Doba pozastavení plateb z důvodu nedostatků v projektech je přiměřená rozsahu porušení podmínek.

NKM²⁷ a ZP mají, s výjimkou naléhavých případů, možnost poskytnout svá stanoviska předtím, než KFM rozhodne o pozastavení plateb. ZP uplatňuje své stanovisko

²⁷ V případě pozastavení plateb ze strany KFM.

prostřednictvím NKM v jím určených termínech. NKM zajistí jednotné a koordinované stanovisko pro KFM. Rozhodnutí pozastavit platby ze strany KFM musí být odůvodněné a je okamžitě účinné. NKM a ZP jsou informováni nejpozději do sedmi pracovních dnů ode dne rozhodnutí.

NKM²⁸ a/nebo ZP mohou kdykoli předložit dokumenty nebo jiné příslušné doklady a požadovat, aby KFM přezkoumala své rozhodnutí pozastavit platby.

Pokud KFM/NKM zjistí, že podmínky pro pozastavení plateb již neplatí, rozhodne o pokračování poskytování plateb.

9.2 Finanční opravy

Kromě finančních oprav provedených na úrovni ČR může provést finanční opravy KFM na základě níže v této kapitole uvedených kritérií spočívajících ve zrušení celého nebo části finančního příspěvku z FM 2 na program nebo pro celou ČR.

Zrušené finanční příspěvky na projekt mohou být znovu použity v rámci stejného programu na jiné projekty než ty, které byly předmětem opravy. V případě opětovného použití prostředků je nutné, aby ZP postupoval v souladu s článkem 6.9 Nařízení, který upravuje podmínky realokace prostředků.

Pokud jsou finanční opravy provedeny z důvodu systémové nesrovnalosti nebo nesrovnalosti týkající se řídicího nebo kontrolního systému programu, finanční příspěvek nesmí být znovu použit v rámci stejného programu. Finanční příspěvek může být v tomto případě použit, pokud dojde ke změnám v programu v souladu s článkem 5.9 Nařízení, který změny programů upravuje.

Finanční příspěvky, které nejsou opětovně využity v náležitě lhůtě²⁹, jsou poukázány ve prospěch KFM nejpozději do 31. října 2015.

9.2.1 Kritéria pro finanční opravy

KFM může provést finanční opravy, pokud nastane jedna nebo více následujících skutečností:

1. existuje závažný nedostatek v řídicích a kontrolních systémech zřízených ČR pro FM 2, který ohrožuje finanční příspěvky z FM 2;
2. došlo k vážnému porušení Dohody o programu;
3. existuje závažný nedostatek v řídicím a kontrolním systému programu, který ohrožuje finanční příspěvky z FM 2;
4. výdaje vykázané v certifikované IFR nebo v FPR jsou nesprávné a nebyly opraveny CO, NKM nebo ZP před odesláním oznámení KFM o možné opravě příspěvku (viz kapitolu 9.2.2 *Procedura udělení opravy*);
5. NKM a/nebo ZP nesplnili své povinnosti vyšetřit nebo odstranit nesrovnalosti před odesláním oznámení KFM o možné opravě příspěvku.

KFM zakládá své finanční opravy na individuální povaze zjištěných nesrovnalostí tím, že zohledňuje systémovou povahu nesrovnalostí, aby následně určila, zda udělit opravu

²⁸ V případě pozastavení plateb ze strany KFM.

²⁹ Jedná se o lhůtu, kdy je reálné prostředky ještě využít pro projekty realizované v rámci daného programu.

použitím paušální sazby či extrapolace, nebo zda může být částka opravy založena na skutečně zjištěné jako nesrovnalost. KFM rovněž při rozhodování o částce opravy bere v úvahu povahu a závažnost nesrovnalosti, rozsah a finanční důsledky zjištěných nedostatků.

9.2.2 Procedura udělení opravy

Před provedením rozhodnutí o udělení finanční opravy oznamuje KFM svůj úmysl učinit takové rozhodnutí NKM a ZP. V oznámení se uvádí důvod rozhodnutí a relevantní částky opravy. NKM a ZP mohou poskytnout KFM do dvou měsíců od zaslání oznámení o úmyslu udělit opravu jakékoliv dokumenty významné pro odvrácení rozhodnutí.

Pokud KFM navrhuje finanční opravu na základě extrapolace nebo paušálu (flat-rate), NKM a ZP mají příležitost doložit, na základě přezkoumání dotčené dokumentace, že skutečný rozsah částky, která má být dotčena finanční opravou, je menší než v posouzení KFM. NKM může, se souhlasem KFM, omezit rozsah tohoto přezkoumání na vhodnou část nebo vzorek dotčené dokumentace. S výjimkou řádně odůvodněných případů nesmí být lhůta povolena pro přezkoumání delší než dva měsíce od uplynutí lhůty na doložení dokumentů uvedené v předchozím odstavci.

KFM musí vzít v úvahu jakoukoliv podpůrnou dokumentaci doloženou NKM nebo ZP v dané lhůtě. Kdykoliv před vydáním rozhodnutí KFM o udělení finanční opravy mohou NKM, ZP a KFM zahájit dialog s cílem získat ujištění, že rozhodnutí bude založeno na přesných a správných faktech.

NKM a ZP obdrží oznámení o rozhodnutí o udělení finanční opravy do sedmi pracovních dnů od data rozhodnutí KFM. Oznámení obsahuje důvody KFM pro uskutečnění rozhodnutí.

9.3 Zpětné proplácení

ČR má prostřednictvím CO povinnost uhradit KFM zpět požadované částky do tří měsíců ode dne rozhodnutí v souladu s kapitolou 9.2 *Finanční opravy*.

KFM se vzdává nároků na vrácení finančních prostředků od ČR – CO, které byly předmětem nesrovnalosti v projektu, pokud NKM prokáže, že ztráta a okolnosti s ní spojené nevznikly z důvodu nedbalého plnění nebo neplnění povinností NKM, CO, AO a ZP a zároveň NKM a ZP podnikli veškeré rozumné kroky k zpětnému získání těchto prostředků.

Zpětné úhrady ČR – CO ve prospěch KFM nejsou závislé na úhradách od ZP nebo KP. Prostředky jsou převáděny ze zdrojového účtu na účet KFM.

Pokud je ZP soukromý subjekt – NROS/NP a OSF – a NKM prokáže, že přijalo a přijímá příslušná opatření k zpětnému získání finančních prostředků od ZP, může KFM rozhodnout, že ČR – CO poskytne lhůtu až jeden rok na to, aby vrátil požadované prostředky. V takovém případě může KFM rovněž rozhodnout, že pokryje až 50 % právních poplatků souvisejících se zpětným získáním finančních prostředků od tohoto ZP. Pro účely tohoto odstavce se ZP považuje za soukromý subjekt, pokud na zasedáních řídicího orgánu tohoto subjektu patří menšina hlasů veřejným subjektům, kterými jsou veřejné orgány, veřejné agentury nebo společnosti těmito orgány nebo agenturami plně vlastněné.

Každým prodlením při navracení částky vzniká KFM nárok na úrok z prodlení ode dne splatnosti až do dne uskutečnění platby. Sazba tohoto úroku z prodlení musí být o jeden a půl procentního bodu vyšší než sazba používaná Evropskou centrální bankou při jejích hlavních refinančních operacích první pracovní den měsíce, do kterého spadá den splatnosti. Blíže viz kapitolu 6 *Administrace úroků*.

9.4 Celkové pozastavení plateb České republiky

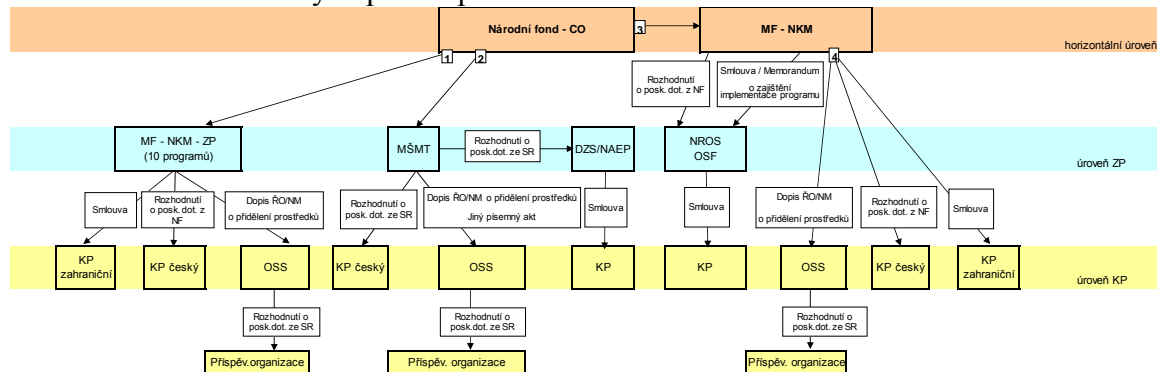
KFM může po konzultacích s NKM pozastavit veškeré platby ČR, pokud:

1. informace nebo dokumenty, které KFM obdržela nebo jí byly předloženy, indikují přítomnost systémových nebo rozsáhlých nedostatků v řízení finančního příspěvku z FM 2 v ČR; nebo
2. ČR nesplnila požadavek na navracení některého druhu pomoci financované z FM 2.

Postupy uvedené v 1., 3. a 4. odstavci kapitoly 9.2.2 *Procedura udělení opravy* jsou použity obdobně na celkové pozastavení plateb ČR.

10 PRÁVNÍ AKTY O PŘIDĚLENÍ PROSTŘEDKŮ

Schéma č. 1: Právní akty napříč implementační strukturou FM 2

1 - 3 Finanční vztahy těchto subjektů a CO jsou řešeny prostřednictvím Metodiky finančních toků, kontroly a certifikace programů financovaných z FM EHP a Norska 2009-2014, jakožto vládou schváleným dokumentem.
4 Jedná se o program Fond pro bilaterální spolupráci na národní úrovni.

10.1 Rozhodnutí o poskytnutí dotace v případě financování jednotlivých programů a projektů

Dotace poskytované ze SR na předfinancování výdajů, které mají být kryty prostředky FM 2, dotace poskytované ze SR na spolufinancování a dotace z Národního fondu ve prospěch ZP pro CZ03 a CZ12 vybraným na základě veřejné zakázky a konečným příjemcům mimo veřejný sektor v případě Fondu pro bilaterální spolupráci na národní úrovni se v souladu s úpravou zákona č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech, poskytují na základě rozhodnutí o poskytnutí dotace (dále „rozhodnutí“)³⁰, které obsahuje povinné náležitosti stanovené v § 14 zákona č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech.

Rozhodnutí vydává subjekt uvedený v § 14 odst. 2 zákona č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech, do jehož působnosti spadá daný program/projekt. Tyto subjekty konzultují znění vzorových rozhodnutí s CO.

Rozhodnutí o poskytnutí dotace obsahuje mimo povinných náležitostí stanovených v § 14 odst. 3 zákona č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech, rovněž následující skutečnosti, jsou-li pro konečného příjemce relevantní:

1. podmínky užití dotace tak, aby byla zachována způsobilost určitého výdaje k financování (např. vlastní předfinancování, péče o majetek);
2. delegaci zodpovědnosti ZP za realizaci programu (např. v případě předdefinovaného projektu) na konečného příjemce;
3. popis způsobilých výdajů;
4. platební podmínky (způsob proplácení prostředků z FM 2, bankovní účty, výše zálohové platby);
5. povinnost ZP/KP zamezit duplicitnímu financování aktivit programu/projektu z FM 2 a dalších zdrojů;
6. povinnost ZP/KP odečítat od částky, která je uvedena v žádosti o platby, příjmy generované z programu/projektu;

³⁰ Rozhodnutí o poskytnutí dotace z Národního fondu se vydává v souladu s ustanovením § 37, zákona č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech.

7. podmínky pro pozastavení plateb;
8. povinnost ZP/KP po skončení programu/projektu dotaci finančně vypořádat v souladu s vyhláškou č. 52/2008 Sb., kterou se stanoví zásady a termíny finančního vypořádání vztahů se státním rozpočtem, státními finančními aktivy nebo Národním fondem;
9. stanovení povinnosti ZP/KP vést účetnictví v souladu s národními právními předpisy, aby bylo možno vykázat zaúčtování účetních případů souvisejících s jednotlivými programy/projekty, resp. stanovení povinností ZP/KP vést daňovou evidenci rozšířenou o dodatečné požadavky;
10. povinnost pro ZP/KP, že se podrobí kontrolám ze strany NKM, CO, AO, ÚFO, NKÚ, popř. jimi určených zmocněnců a dalších kontrolních orgánů a že jim poskytne veškerou dokumentaci vztahující se k programu/projektu;
11. povinnost pro ZP/KP, že se podrobí kontrolám ze strany KFM, Rady auditorů ESVO, Úřadu norského generálního auditora VFM a MZVN a že jim poskytne veškerou dokumentaci vztahující se k programu/projektu;
12. povinnost ZP/KP vytvořit vnitřní kontrolní systém;
13. způsob monitorování;
14. ustanovení týkající se Zákona o veřejných zakázkách;
15. uložení povinnosti ZP/KP uchovávat doklady po dobu stanovenou předpisy FM 2 a právními předpisy ČR, minimálně však po dobu 10 let od 1. ledna následujícího po roce, kdy byla schválena FPR ze strany KFM³¹;
16. povinnost ZP/KP informovat NKM o skutečnostech majících vliv na realizaci programu/projektu;
17. povinnost ZP/KP akceptovat využívání údajů v informačních systémech pro účely administrace FM 2;
18. povinnost ZP/KP informovat CO o nesrovnalostech při implementaci projektu;
19. podmínky, které je nutné dodržet po stanovenou dobu od poskytnutí dotace (např. zachování výsledků projektu).

10.2 Právní akt vydaný dle vnitřních předpisů OSS

Finanční vztahy a podmínky implementace programu/projektu v případě, že se jedná o vztah dvou OSS, jsou vzhledem k tomu, že tento vztah nelze upravit rozhodnutím o poskytnutí dotace, upraveny prostřednictvím specifických dokumentů, např. v podobě Dopisu o přidělení prostředků, který musí obsahovat náležitosti obdobné náležitostem uvedeným v kapitole 10.1 *Rozhodnutí o poskytnutí dotace v případě financování jednotlivých programů a projektů* pro zajištění řádného užití poskytnutých prostředků a dosažení účelu, pro který byly tyto prostředky poskytnuty.

10.3 Smlouva o přidělení prostředků ze strany ZP pro CZ03 a CZ12 ve prospěch KP

ZP pro CZ03 a CZ12 je povinen nastavit si v rámci své smlouvy s KP obdobné náležitosti, jaké jsou uvedeny v kapitole 10.1 *Rozhodnutí o poskytnutí dotace v případě*

³¹ V souladu s §44a zákona č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech.

financování jednotlivých programů a projektů pro zajištění řádného užití přidělených prostředků a dosažení účelu, pro který byly tyto prostředky přiděleny.

Dále má povinnost do této smlouvy zapracovat ustanovení, na jehož základě bude mít možnost provádět finanční kontrolu v obdobném rozsahu, jako mají ostatní poskytovatelé veřejné podpory (dle §8 zákona č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole).

10.4 Právní akty o přidělení prostředků v rámci programu Fond pro bilaterální spolupráci na národní úrovni³²

10.4.1 Rozhodnutí o poskytnutí dotace/Právní akt vydaný dle vnitřních předpisů OSS

Poté, co je konečnému příjemci schváleno financování projektu v rámci Fondu pro bilaterální spolupráci na národní úrovni, vystavuje NKM ve prospěch konečného příjemce rozhodnutí o poskytnutí dotace z NF, resp. Právní akt vydaný dle vnitřních předpisů OSS, který obsahuje výše v kapitole 10.1 *Rozhodnutí o poskytnutí dotace v případě financování jednotlivých programů a projektů* uvedené náležitosti.

10.4.2 Smlouva o přidělení prostředků do zahraničí v rámci programu Fond pro bilaterální spolupráci na národní úrovni

V rámci Fondu pro bilaterální spolupráci na národní úrovni (čl. 3.5 Nařízení) je možné uzavírat i smlouvy se zahraničním KP. Tento fond slouží k navazování vzájemné spolupráce mezi ZP a programovými, popř. projektovými partnery z donorských států, kteří mohou mít sídlo i mimo území ČR.

Prostředky z rozpočtu FM 2 jsou zahraničnímu KP poskytovány na základě dvoustranného právního aktu (smlouvy s mezinárodním prvkem) uzavřeného mezi NKM a KP poté, co je konečnému příjemci schváleno financování projektu v rámci Fondu pro bilaterální spolupráci na národní úrovni. Smlouva musí obsahovat obdobné náležitosti, jaké jsou uvedeny v kapitole 10.1 *Rozhodnutí o poskytnutí dotace v případě financování jednotlivých programů a projektů* pro zajištění řádného užití přidělených prostředků a dosažení účelu, pro který byly tyto prostředky přiděleny.

Smlouva je uzavírána v českém a anglickém jazyce.

10.5 Změna rozhodnutí o poskytnutí dotace

Poskytovatel dotace může změnit rozhodnutí o poskytnutí dotace, a to v souladu se zákonem č. 218/2000Sb., o rozpočtových pravidlech a s manuály ZP. Změnu práv a povinností v rozhodnutí lze provádět na základě žádosti příjemce dotace pouze v případech umožněných ust. § 14 odst. 14 písm. a) zákona č. 218/2000Sb., o rozpočtových pravidlech. Změnou rozhodnutí nelze měnit především náležitosti uvedené v § 14 odst. 4 písm. a), b) a d) zákona č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech, tj. zejména osobu příjemce a poskytovatele dotace a účel, na který je dotace poskytována. Změna nesmí být provedena k tíži příjemce dotace. Při změně rozhodnutí o poskytnutí dotace (z NF i SR) zůstává původní rozhodnutí nadále v platnosti

³² Právní akty lze obdobně aplikovat i v případě Fondu pro bilaterální spolupráci na programové úrovni.

a poskytovatel dotace vydá tzv. Rozhodnutí o změně rozhodnutí o poskytnutí dotace (nutné uvést přesnou specifikaci původního rozhodnutí), ve kterém stanoví, jaké náležitosti původního rozhodnutí se mění, popř. nahrazují. Veškerá rozhodnutí o změně je nutné číslovat. Dále se při změně rozhodnutí postupuje analogicky dle rozhodnutí o poskytnutí dotace. Podmínky rozhodnutí (ust. §14 odst. 4 písm. g) zákona č. 218/2000Sb., o rozpočtových pravidlech) mohou být měněny pouze do okamžiku, kdy jejich porušením dojde k porušení rozpočtové kázně. Poskytovatel je povinen zajistit, aby změny rozhodnutí byly provázány s původním rozhodnutím, včetně veškerých podmínek, aby byla zajištěna transparentnost veškerých změn pro následnou kontrolu.

11 FINANČNÍ TOKY

11.1 Finanční toky mezi KFM a ČR

Finanční toky mezi KFM a ČR (resp. CO) probíhají na základě zálohových plateb, průběžných plateb a závěrečných plateb konečných zůstatků v souladu s kapitolou 3 *Platby KFM ve prospěch CO*.

Finanční prostředky jsou od KFM poskytovány v měně euro. V této měně jsou rovněž spravovány na zdrojovém účtu CO do té doby, než jsou vyplaceny ve prospěch ZP/KP.

11.2 Finanční toky mezi CO a ZP

Způsoby proplácení finančních prostředků ze strany CO ve prospěch ZP/KP jsou odlišné v závislosti na charakteru zprostředkovatele programu.

V MoP jsou uvedeni jako zprostředkovatelé programů následující subjekty:

1. Ministerstvo financí – NKM – 10 programů;
2. Ministerstvo financí – NKM – koordinace národní technické asistence (dále jen „TA“) a Fondu pro bilaterální spolupráci na národní úrovni;
3. Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy a DZS – 2 programy;
4. ZP pro CZ03 a CZ12³³ vybraní na základě zadávacího řízení – 2 programy.

11.2.1 Zprostředkovatel programu OSS – MŠMT, MF, resp. PO OSS – DZS

Tato situace nastává v případě ZP uváděných v 2. a 3. bodě kapitoly 11.2 *Finanční toky mezi CO a ZP*. MF se tento postup týká pouze tehdy, když jsou prostředky rozpočtovány v kapitole MF.

Systém finančních toků z rozpočtu FM 2 je založen na principu předfinancování finančních prostředků z kapitoly SR a následného převedení prostředků na příjmový účet příslušného správce kapitoly ze zdrojového účtu CO. Finanční prostředky ze zdrojového účtu CO jsou převáděny na nižší úroveň implementace FM 2 v měně CZK. Po podpisu

³³ Zprostředkovatelem programu CZ03 byla od 25.10.2012 ustanovena Nadace Rozvoje Občanské Společnosti v partnerské spolupráci s Nadací Partnerství. Pro účely finančních toků je v rámci programu CZ03 nezisková organizace NROS hlavním partnerem pro CO. Zprostředkovatelem programu CZ12 byla od 3.7.2012 ustanovena Nadace Open Society Fund Praha.

Dohody o programu KFM uvolňuje zálohovou platbu, kterou si následně CO ponechává na svém zdrojovém účtu do doby předložení první IFR.

V průběhu reportovacího období zasílá konečný příjemce zprostředkovateli programu buď tzv. ex-post žádost o platbu týkající se požadavků na následné proplacení již vynaložených a zdokumentovaných prostředků, nebo tzv. ex-ante žádost o platbu (nevztahuje se na případ ZP = MF) požadující poskytnutí prostředků konečnému příjemci před realizací samotných výdajů. KP zpracovává žádost o platbu v CZK. ZP provede u každé žádosti kontrolu její věcné správnosti a kontrolu způsobilosti vykázaní výdajů. Na základě provedených kontrol následně uvolňuje ZP konečnému příjemci požadované prostředky. V případech, kdy ZP = MŠMT a DZS, jsou společně s prostředky FM 2 ve prospěch konečných příjemců uvolňovány prostředky programového spolufinancování³⁴.

V případě, že je OSS rovněž KP, zajišťuje si v souladu s kapitolou 11.3 *Specifikum finančních toků v případě konečných příjemců OSS a PO OSS* předfinancování výdajů ze svých narozpočtovaných prostředků. Vykázané výdaje ze strany KP následně ZP po provedených kontrolách pouze zahrne do IFR. Nedochází již k jejich proplacení ze strany ZP.

Po ukončení reportovacího období v souladu s kapitolou 3.3 *Průběžné platby* ZP vypracovává a předkládá k certifikaci CO průběžnou finanční zprávu, ve které jsou uvedeny skutečně vzniklé výdaje vynaložené zprostředkovatelem programu a konečnými příjemci (OSS) za dané období a předpokládané výdaje pro příští reportovací období. Prostředky skutečně vynaložených výdajů uplynulého reportovacího období jsou hrazeny z prostředků zdrojového účtu CO na příjmový účet příslušné kapitoly SR³⁵ ve lhůtě 15 pracovních dnů ode dne, kdy byla ze strany CO stvrzena správnost listinné podoby podkladové dokumentace. Certifikovaná IFR je poté předána KFM, která ověří údaje v ní uvedené. Po schválení IFR dochází k proplacení průběžné platby ve prospěch CO dle termínů uvedených v kapitole 3.3 *Průběžné platby*. Nejzazší datum pro převod prostředků na příjmový účet OSS je konec kalendářního měsíce, ve kterém byla certifikovaná IFR odeslána do KFM.

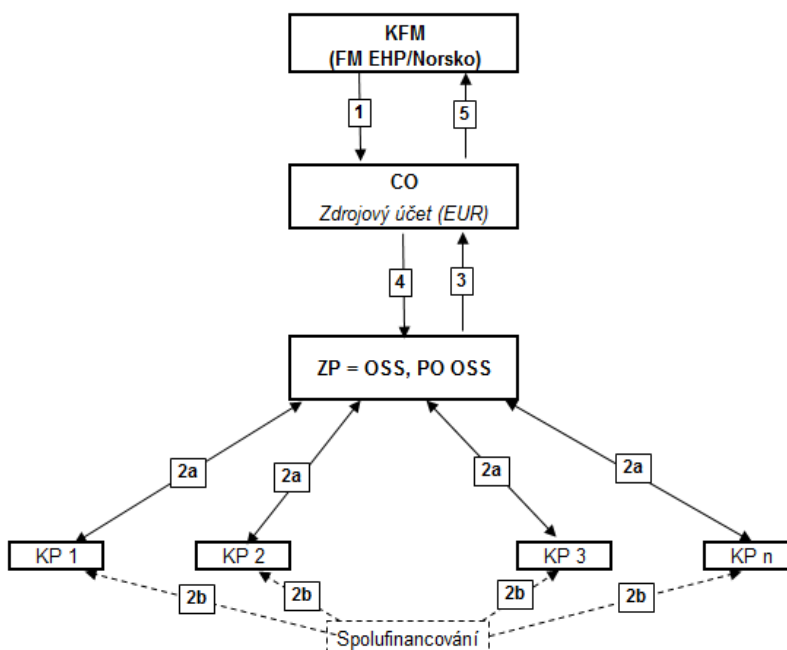
Kurzové rozdíly vznikají na úrovni CO v okamžiku, kdy dochází k převodu prostředků zálohové/průběžné/závěrečné platby na příjmový účet kapitoly SR. Prostředky jsou převáděny ve výši výdajů skutečně vynaložených ZP a KP (OSS) v rámci reportovacího období.

Kurzový rozdíl v tomto případě spočívá v rozdílu mezi kurzem, při kterém dochází k proplacení skutečně vynaložených výdajů ZP a KP (OSS) uvedených v IFR (proplacení při aktuálním kurzu ČNB deviza-nákup), a reportovacím měsíčním kurzem EK, který je každé žádosti o platbu (skutečně vynaloženému výdaji) přiřazen na úrovni ZP s ohledem na měsíc zaúčtování žádosti o platbu.

³⁴ V případě, kdy ZP=DZS, zajišťuje kapitola MŠMT jak prostředky předfinancování, tak rovněž prostředky programového spolufinancování.

³⁵ V případě, kdy ZP=DZS, jsou z důvodu předfinancování prostředky zpětně propláceny do kapitoly MŠMT (zřizovatele PO DZS a zároveň partnera programu).

Schéma č. 2:

Legenda:

- 1 finanční tok probíhající na začátku report. období/mezi report. obdobími prostřednictvím zálohové/průběžné platby od KFM k CO, která je zadržena na účtě CO
- 2a finanční tok probíhající v průběhu report. období převádějící narozpočtované prostředky na základě žádosti o platbu KP
- 2b zajištění spolufinancování v průběhu report. období
- 3 vykázání skutečně vynaložených a předpokládaných výdajů v rámci IFR po ukončení report. období
- 4 úhrada skutečně vynaložených výdajů na příjmový účet ZP/PP po ověření IFR
- 5 předání certifikované IFR v požadované lhůtě

11.2.2 Zprostředkovatel programu MF/NROS /OSF

Tato situace nastává v případě ZP uváděných v 1. a 4. bodě kapitoly 11.2 *Finanční toky mezi CO a ZP.*

Systém finančních toků z rozpočtu FM 2 je v tomto případě založen na principu převodu zálohových (CZ03 a CZ12)/průběžných/závěrečných plateb, kterými disponuje CO na zdrojovém účtu poté, co je obdržel ze strany KFM, na účet zprostředkovatele programu. Platby jsou v souladu s Nařízením poskytovány MF/NROS/OSF do 15 pracovních dnů od okamžiku jejich připsání na účet CO. Prostředky jsou z účtu CO uvolňovány ve prospěch ZP v CZK.

V průběhu reportovacího období zasílá konečný příjemce zprostředkovateli programu buď tzv. ex-post žádost o platbu týkající se požadavků na následné proplacení již vynaložených a zdokumentovaných prostředků, nebo tzv. ex-ante žádost o platbu požadující poskytnutí prostředků konečnému příjemci před realizací samotných výdajů. KP zpracovává žádost o platbu v CZK. ZP provede u každé žádosti kontrolu její věcné správnosti a kontrolu způsobilosti vykázání výdajů. Na základě provedených kontrol následně uvolňuje příjemci požadované prostředky v CZK.

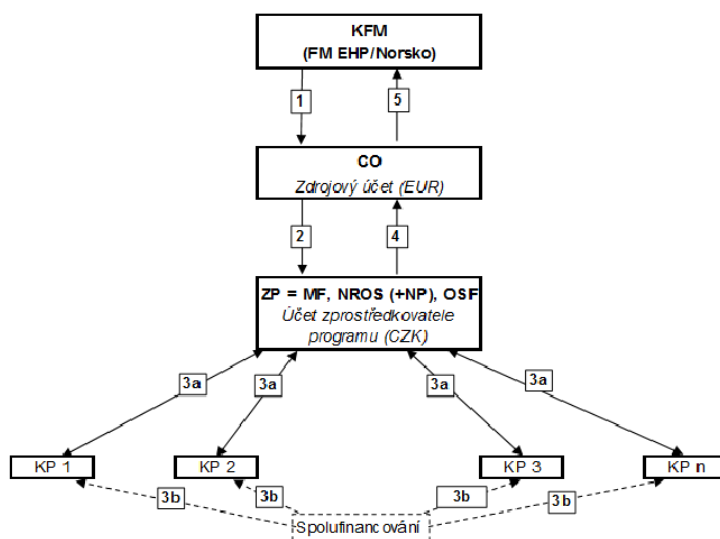
*Metodika finančních toků, kontroly a certifikace programů financovaných
z Finančních mechanismů EHP a Norska v programovém období 2009-2014*

Po ukončení reportovacího období v souladu s kapitolou 3.3 *Průběžné platby* ZP vypracovává a předkládá k certifikaci CO průběžnou finanční zprávu, kde jsou uvedeny skutečně vynaložené výdaje ze strany ZP za dané období a předpokládané výdaje pro příští reportovací období. Certifikovaná IFR je předána KFM, která ověří údaje v ní uvedené. Po schválení IFR dochází k proplacení průběžné platby ve prospěch CO dle termínů uvedených v kapitole 3.3 *Průběžné platby*.

Kurzové rozdíly vznikají na úrovni CO v okamžiku, kdy dochází k převodu prostředků zálohové/průběžné/závěrečné platby na účet ZP. Prostředky jsou převáděny ve výši předpokládaných výdajů následujícího reportovacího období.

Kurzový rozdíl v tomto případě spočívá v rozdílu mezi kurzem, při kterém dochází k převodu požadovaných prostředků (převod při kurzu ČNB deviza-nákup) a kurzem stanoveným ze strany NKM pro přepočítání přidělených EUR v rámci návrhu programu do CZK. Tento kurz byl nastaven na hodnotu 24,80 CZK/EUR a zůstává konstantní po celé období realizace FM 2. Tento přístup vychází ze skutečnosti, že konečným příjemcům v ČR je při schválení programu garantována alokace v CZK a zároveň je nutné v Dohodě o programu při jejím schválení uvést částku alokace v EUR.

Schéma č. 3

Legenda:

- 1 finanční tok probíhající na začátku report. období/mezi report. obdobími prostřednictvím zálohové/průběžné platby od KFM k CO
- 2 finanční tok probíhající na začátku report. období/mezi report. obdobími prostřednictvím převedení zálohové/průběžné platby od CO k ZP
- 3a finanční tok probíhající v průběhu report. období převádějí prostředky na základě žádosti o platbu KP
- 3b zajištění spolufinancování konečnými příjemci v průběhu report. období
- 4 vykazání skutečně vynaložených a předpokládaných výdajů v rámci IFR po ukončení report. období
- 5 předání certifikované IFR v požadované lhůtě

11.3 Specifikum finančních toků v případě konečných příjemců OSS a PO OSS

V případě, že KP je OSS, musí si při přípravě SR rozpočtovat jak příjmy, tak výdaje pro své projekty v rámci příslušné kapitoly SR. V souladu s ustanovením § 45, odst. 1 zákona č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech, zahrnuje rozpočet OSS pouze příjmy a výdaje, které souvisí s jejími činnostmi, tedy činnostmi vymezenými ve zřizovací listině OSS, případně stanovenými jí zákonem, kterým byla zřízena. Případné přesuny finančních prostředků mezi OSS lze realizovat pouze prostřednictvím rozpočtového opatření, pokud platná legislativa neumožňuje jinak. Prostředky rozpočtované v rozsahu členění závazných ukazatelů výdajů OSS je možné překročit pouze na základě skutečností uvedených v § 25, odst. 1b) zákona č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech.

V případě, že KP je příspěvková organizace (dále jen „PO“), jejímž zřizovatelem je OSS, zajistí rozpočtování prostředků PO zřizovatel této organizace v rámci své rozpočtové kapitoly.³⁶ Rovněž v tomto případě je nutné řídit se ustanoveními § 45, odst. 1 zákona č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech, a proto případné přesuny finančních prostředků mezi OSS lze realizovat pouze prostřednictvím rozpočtového opatření, pokud platná legislativa neumožňuje jinak. Prostředky rozpočtované v rozsahu členění závazných ukazatelů výdajů OSS (zřizovatel PO) je možné překročit pouze na základě skutečností uvedených v § 25, odst. 1b) zákona č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech.

V průběhu reportovacího období po realizaci výdajů na daný projekt předkládá KP příslušnému ZP žádost o platbu týkající se požadavků na následné proplacení již vynaložených a zdokumentovaných prostředků.

Další postup je alternativní v závislosti na charakteru ZP:

1. v případě, že ZP je OSS – MŠMT, MF (Fond pro bilaterální spolupráci na národní úrovni), postupuje se v souladu s kapitolou 11.2.1 *Zprostředkovatel programu OSS – MŠMT, MF, resp. PO OSS – DZS*. Skutečně vynaložené výdaje ze strany KP následně ZP po provedených kontrolách pouze zahrne do IFR. Nedochozí již k jejich proplacení ze strany ZP vůči KP. Po ukončení reportovacího období je částka skutečně vynaložených výdajů zahrnutých do IFR do 15 pracovních dnů ode dne, kdy byla ze strany CO stvrzena správnost listinné podoby podkladové dokumentace, převedena na příjmový účet KP (KP = OSS), nebo příjmový účet zřizovatele KP (KP = PO OSS).
2. v případě, že ZP je MF, postupuje se v souladu s kapitolou 11.2.2 *Zprostředkovatel programu MF/NROS/OSF*. Částka skutečně vynaložených výdajů KP je následně ze strany ZP po provedených kontrolách převedena na příjmový účet KP (KP = OSS), nebo příjmový účet zřizovatele KP (KP = PO OSS).

³⁶ Tento vztah platí rovněž pro zprostředkovatele programu CZ07 DZS – příspěvkovou organizaci zřízenou ze strany MŠMT.

12 KURZOVÉ ROZDÍLY

Veškeré vzniklé kurzové rozdíly jsou evidovány a řízeny CO prostřednictvím IS VIOLA. Případné kurzové ztráty na zdrojovém účtu CO jsou kryty z prostředků univerzálního účtu vedeného v CZK. Pokud jsou na zdrojovém účtu CO generovány kurzové zisky, dochází k jejich převodu zpět na univerzální účet.

Další informace o kurzových rozdílech jsou pro konkrétní případy finančních toků popsány v jednotlivých kapitolách věnovaných finančním tokům (kapitoly 11.2.1 *Zprostředkovatel programu OSS – MŠMT, MF, resp. PO OSS – DZS* a 11.2.2 *Zprostředkovatel programu MF/NROS/OSF*).

12.1 Zaokrouhlování

Souhrnné částky uváděné v EUR v Dohodách o programu, IFR, roční zprávě o programu a FPR se zaokrouhlují matematicky na celá eura. Pokud jsou v dokumentech uváděny dílčí částky v eurech či v českých korunách, dochází k jejich zaokrouhlování matematicky na dvě desetinná místa.

13 ČESKO-NORSKÝ VÝZKUMNÝ PROGRAM

Česko-norský výzkumný program se řídí dle specifických pravidel uvedených v Příloze č. 12 Nařízení. Platby pro Česko-norský výzkumný program mají formu zálohové platby, průběžné platby a platby konečných zůstatků.

13.1 Zálohová platba

Zálohová platba v případě programu Česko-norský výzkumný program není realizována z důvodu využití systému financování viz kapitolu 11.2.1 *Zprostředkovatel programu OSS – MŠMT, MF, resp. PO OSS – DZS*.

13.2 Průběžná platba a dokládání skutečných výdajů

Reportovací období je nastaveno od 1. ledna do 31. prosince pro každý kalendářní rok. Průběžné platby jsou vypláceny na základě IFR předkládaných zprostředkovatelem programu ve formátu viz přílohu č. 12 Nařízení. Průběžnou zprávu podává ZP přímo KFM. Zpráva sice není certifikována ze strany CO, ale ZP ji v kopii pro zajištění potřebné informovanosti rovněž zasílá na CO³⁷. K tomu, aby mohla KFM proplatit prostředky v den stanovený Nařízením, tj. 15. prosince, musí zprávu obdržet nejpozději 15. listopadu každého roku. Obdrží-li zprávu po 15. listopadu, platba nebude provedena v Nařízením předpokládaném termínu.

Průběžná finanční zpráva zahrnuje:

1. prohlášení o skutečně vynaložených výdajích vzniklých během reportovacího období do 31. října;

³⁷ ZP generuje v IS Viola podpůrné sestavy pro vyplnění IFR. Tyto sestavy rovněž v IS VIOLA ukládá pro potřeby CO.

2. prohlášení o očekávaných výdajích pro reportovací období, které bude následovat po platebním dni KFM (tj. po 15. 12.).

Průběžné platby se v zásadě skládají z navrhovaných výdajů pro následující reportovací období minus rozdíl mezi navrhovanými výdaji pro aktuální reportovací období a skutečnými výdaji vzniklými v tomto reportovacím období až do 31. října (včetně). Částka průběžné platby může být rovněž navýšena o neplánované výdaje, které se vyskytly v rámci reportovacího období, v němž se IFR předkládá.

Po obdržení zprávy KFM ověří správnost formy zprávy a splnění podmínek nezbytných pro provedení platby. Pokud zpráva vyhovuje všem požadavkům, posílá KFM průběžnou platbu na účet CO dne 15. prosince. Případně-li platební den na víkend nebo státní svátek ESVO, platba proběhne následující pracovní den ESVO.

Vyplácení prostředků FM 2 konečným příjemcům v tomto programu probíhá v souladu s kapitolou 11 *Finanční toky*. Jelikož je zprostředkovatelem programu Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy, řídí se systém finančních toků dle principů definovaných v kapitole 11.2.1 *Zprostředkovatel programu OSS – MŠMT, MF, resp. PO OSS – DZS*.

Specifikum tohoto programu spočívá v oddělení momentu vypracování a administrace IFR od momentu certifikace skutečně vynaložených výdajů (viz kapitolu 13.3 *Výkaz skutečně vynaložených výdajů*). Tyto dva okamžiky jsou v případě programu Česko-norský výzkumný program odděleny a v tomto ohledu se liší i související finanční toky. CO proplácí do kapitoly MŠMT prostředky průběžných plateb a závěrečné platby na základě skutečně vynaložených výdajů, tedy poté, co obdrží výkaz skutečně vynaložených výdajů. Administrace IFR, která je téměř výhradně záležitostí ZP, neznamená proplacení skutečných výdajů ze strany CO, znamená pouze žádost o zaslání dalších požadovaných prostředků z účtu KFM ve prospěch zdrojového účtu CO.

13.3 Výkaz skutečně vynaložených výdajů

Po ukončení reportovacího období vypracovává ZP výkaz skutečně vynaložených výdajů v uplynulém reportovacím období viz přílohu č. 12 Nařízení. Výkaz je nutné předložit KFM ke schválení nejpozději 15. března roku následujícího po ukončeném reportovacím období. Před předáním KFM je výkaz v souladu s Nařízením a s postupy kapitoly 11.2.1 *Zprostředkovatel programu OSS – MŠMT, MF, resp. PO OSS – DZS* ověřován ze strany CO. K tomu, aby mohl CO nejpozději 15. března poskytnout KFM ověřený výkaz skutečně vynaložených výdajů, je nutné, aby obdržel ze strany ZP vypracovaný, odsouhlasený výkaz v listinné podobě nejpozději 1. března roku následujícího po ukončeném reportovacím období.

13.4 Závěrečná platba konečných zůstatků

Je vyplácena v souladu s kapitolou 3.4 *Závěrečné platby konečných zůstatků*.

ČÁST III: SYSTÉM FINANČNÍ KONTROLY A CERTIFIKACE

14 SYSTÉM FINANČNÍ KONTROLY

MF jako ústřední správní úřad pro finanční kontrolu v souladu s příslušnými ustanoveními zákona č. 2/1969 Sb., o zřízení ministerstev a jiných ústředních orgánů státní správy České republiky, metodicky řídí, koordinuje a zodpovídá za výkon finanční kontroly v rámci FM 2. Základním východiskem pro vydávání dílčích metodických pokynů MF, konzultovaných s příslušnými orgány EK, jsou platné právní předpisy ČR a EU.

Mezi hlavní cíle finanční kontroly patří zejména prověřování, zda jsou dodržovány právní předpisy a opatření, zda je zajištěna ochrana veřejných prostředků proti rizikům, nesrovnalostem nebo jiným nedostatkům, zda nedochází k nehospodárnému, neúčelnému a neefektivnímu nakládání s veřejnými prostředky a zda jsou prováděné operace průkazně účetně zpracovány.

V kontrolním systému musí být zřetelně odděleny systémy kontrol v odpovědnosti managementu (kontrolní mechanismy ZP), kontrolní mechanismy CO, interního auditu a auditu v odpovědnosti AO.

14.1 Vnitřní kontrolní systém

Všechny orgány podílející se na implementaci programů mají zaveden potřebný řídicí a kontrolní systém, který je v souladu s předpisy EU a ČR a je způsobilý včas identifikovat administrativní, systémové nebo záměrné chyby a vytvářet podmínky pro prevenci vzniku chyb.

14.1.1 Řídicí kontrola

Řídicí kontrola je zajišťována odpovědnými vedoucími zaměstnanci a tvoří součást vnitřního řízení všech subjektů zapojených do implementace FM 2, zejména při přípravě programů před jejich schválením, tj. jak ve fázi posuzování a schvalování žádostí, tak i při uzavírání smluv, při průběžném sledování uskutečněných operací až do jejich konečného vypořádání a vyúčtování a následného prověření vybraných operací v rámci hodnocení dosažených výsledků a správnosti hospodaření.

Řídicí a kontrolní systém musí v průběhu implementace programu (s ohledem na principy hospodárnosti, efektivnosti a účelnosti) zajistit, že:

1. všechny subjekty zapojené do řízení a kontroly příslušného programu mají jednoznačně stanoveny konkrétní funkce, a to jak v rámci celého systému implementace, tak i v rámci každého subjektu zvlášť;
2. je dodržována zásada oddělení certifikačních, platebních, řídicích a auditních funkcí mezi jednotlivými subjekty zapojenými do implementace jednotlivých programů i v rámci subjektů samotných;
3. jsou stanoveny jednoznačné postupy pro zajištění správnosti a způsobilosti výdajů vykazovaných v rámci programů;

4. jsou zavedeny spolehlivé účetní systémy, systémy monitorování a systémy finančního výkaznictví v elektronické podobě;
5. je zaveden systém podávání zpráv o provádění jednotlivých programů a projektů a systém monitorování programů;
6. jsou přijata opatření pro provádění auditu nastavení a realizace řídicího a kontrolního systému;
7. jsou zavedeny takové systémy a stanoveny takové postupy, které zajistí podklady pro audit (auditní stopa);
8. jsou stanoveny postupy pro hlášení a monitorování nesrovnalostí a vymáhání neoprávněně vyplacených částek;
9. je dodržován systém dvojí nezávislé kontroly a dvojího podpisu při schvalování jednotlivých dokumentů a provádění plateb;
10. lze bezpečně využívat informační systémy;
11. se předchází možnému konfliktu zájmů;
12. je stanovena zastupitelnost zaměstnanců u všech funkcí.

Každý subjekt zapojený do implementace programu musí mít vypracován manuál pracovních postupů včetně postupů pro provádění řídicí kontroly, který musí zajišťovat splnění požadavků uvedených v předcházejícím odstavci.

Zjistí-li osoby zajišťující průběžnou a následnou kontrolu při jejich výkonu nevhodné, neefektivní nebo neúčelné vynakládání prostředků z rozpočtu FM 2 v rozporu s evropskými předpisy a předpisy ČR, oznámí své zjištění písemně vedoucímu příslušné instituce, ZP a AO. Vedoucí příslušné instituce je povinen přijmout opatření k nápravě zjištěných nedostatků a opatření k zajištění řádného výkonu této kontroly.

14.1.2 Interní audit

Útvar interního auditu je funkčně nezávislý, organizačně oddělený od řídicích a výkonných struktur a je podřízen příslušnému vedoucímu orgánu veřejné správy.

Interní audit je zaveden na jednotlivých úrovních implementace v souladu se zákonem č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole, resp. vyhláškou č. 416/2004 Sb., kterou se provádí zákon č. 320/2001 Sb.

14.1.3 Činnosti interního auditu

Interní audit hodnotí dle Mezinárodního rámce profesní praxe interního auditu řízení rizik, vnitřní kontrolní systém, řízení a správu příslušného orgánu veřejné správy a přispívá k jeho zdokonalování. Útvary interního auditu v pravidelných intervalech prověřují vnitřní kontrolní systém.

Činnost útvarů interního auditu kromě jiného zahrnuje prověřování:

1. existence manuálů na všech úrovních řízení, které zahrnují podrobné písemné pracovní postupy používané při provádění jednotlivých činností. Manuály jsou zpracovávány a aktualizovány formou tzv. řízené dokumentace;
2. dodržování systému dvojí nezávislé kontroly a dvojího podpisu při schvalování jednotlivých dokumentů a provádění plateb;

3. vedení správného, úplného, průkazného, srozumitelného a přehledného účetnictví vztahujícího se k projektům financovaným z prostředků z rozpočtu FM 2 v souladu se zákonem č. 563/1991 Sb., o účetnictví;
4. jasnosti definic funkcí, důsledné oddělení funkcí schvalovací, platební a účetní (nesmí nastat situace, kdy tatáž osoba platbu schválí, provede a zaúčtuje);
5. zastupitelnosti zaměstnanců u všech funkcí;
6. bezpečného využívání informačních systémů;
7. předcházení možnému konfliktu zájmů.

Zjistí-li útvar interního auditu, že nebyla přijata příslušná opatření k nápravě, je povinen neprodleně na tuto skutečnost písemně upozornit vedoucího orgánu veřejné správy. Funkcí interního auditu není jen přezkum a vyhodnocování operací a vnitřního kontrolního systému, ale významnou součástí je též předkládání doporučení ke zdokonalování kvality vnitřního kontrolního systému, k předcházení nebo zmírnění rizik, k přijetí opatření k nápravě zjištěných nedostatků a konzultační činnost.

Výsledky z interních auditů, pokud se dotýkají oblasti řádné správy a řízení programu, pravidelně prováděných na jednotlivých úrovních ZP/PP, jsou předkládány příslušnému vedoucímu orgánu veřejné správy a zpřístupněny AO, CO, NKM, resp. útvaru interního auditu na úrovni ZP v případě interního auditu provedeného u PP.

14.2 Nastavení řídicích a kontrolních systémů v rámci FM 2

Před schválením prvního programu KFM nebo nejpozději do dvanácti měsíců od data posledního podpisu MoP, má NKM povinnost předložit KFM podrobný popis řídicích a kontrolních systémů, pokrývající zejména postupy:

1. NKM, CO a jakýchkoli dalších národních orgánů zapojených do implementace FM 2 v souladu s MoP;
2. AO a veškerých dalších subjektů provádějících audit z jeho pověření.

Během šesti měsíců od předložení první IFR má NKM povinnost předložit KFM podrobný popis řídicího a kontrolního systému ZP pokrývající zejména:

1. systém ověřování žádostí o platby;
2. monitorovací a auditní systém;
3. systém pro prevenci, snížení, odhalování, hlášení a odstranění nesrovnalostí;
4. nastavený systém uchování auditní stopy všech podporovaných aktivit.

Uváděné podrobné popisy řídicích a kontrolních systémů jsou doloženy zprávou a stanoviskem potvrzujícím, že systém implementace jak za úroveň horizontálních subjektů implementační struktury, tak za zprostředkovatele každého programu je v souladu s Nařízením a obecně uznávanými účetními principy. Zpráva musí zohledňovat přiměřenost požadavků řídicího a kontrolního systému s ohledem na efektivitu dosažení cílů programu. Zpráva a stanovisko musí být zpracovány ze strany AO. Pokud se AO rozhodne audit neprovádět, má povinnost pověřit zajištěním těchto činností nezávislého a certifikovaného auditora, tím se však nezabývá odpovědností za plnění povinností AO podle kapitoly 14.4 *Audit v odpovědnosti AO*.

Před proplacením první platby u kteréhokoli programu KFM rozhodne, zda ČR splňuje výše v kapitole uváděné požadavky.

14.3 Kontrola v odpovědnosti ZP

ZP odpovídá za řízení a provádění příslušného programu FM 2 v souladu se zásadou řádného finančního řízení, a proto zajišťuje, aby operace byly pro financování vybírány podle kritérií pro daný program a aby po celou dobu provádění byly v souladu s příslušnými právními předpisy EU a ČR.

ZP zajišťuje kontrolu fyzické realizace v souladu s Nařízením a souvisejícími postupy a manuály tak, že ověřuje dodávání financovaných statků a skutečné vynaložení výdajů na realizaci operace vykázané konečnými příjemci a jejich soulad s právními předpisy EU a ČR. ZP vykonává u kontrolovaných osob na všech úrovních realizace finančních prostředků z rozpočtu FM 2 veřejnosprávní kontrolu a postupuje ve smyslu § 8 odst. 2 zákona č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole. ZP pro CZ03 a CZ12 je povinen zpracovat do smlouvy s KP ustanovení, na jehož základě bude mít možnost provádět finanční kontrolu v obdobném rozsahu, jako mají ostatní poskytovatelé (dle §8 zákona č. 320/2001 Sb.).

Za tímto účelem ZP vykonává vůči příjemcům:

1. předběžnou veřejnosprávní kontrolu;
2. průběžnou veřejnosprávní kontrolu v průběhu realizace operací (administrativní kontrolu a kontrolu na místě) kombinací operačních a revizních postupů na vybraném vzorku operací až do doby jejich ukončení a zaúčtování;
3. následnou veřejnosprávní kontrolu na místě na vzorku vybraných operací, revizními postupy.

Při těchto kontrolách se ověřuje, zda:

1. realizované operace a vynakládané veřejné výdaje k jejich realizaci byly po celou dobu v souladu s příslušným programem (resp. jeho cílem), právními předpisy EU a ČR, schválenými rozpočty, vydanými rozhodnutími, resp. uzavřenými smlouvami a splňují kritéria hospodárnosti, efektivnosti a účelnosti;
2. opatření přijatá k vyloučení nebo zmírnění provozních, finančních, právních a jiných rizik byla při uskutečňování operací dostatečně účinná a zda bylo pamatováno na přizpůsobení se případnému vzniku nových rizik zejména při změnách ekonomických, právních, provozních a jiných podmínek;
3. záznamy o uskutečněných operacích a uchování záznamů s každou operací spojených jsou úplné, věrně zobrazují zdroje, stav a pohyb veřejných prostředků.

ZP zajišťuje existenci systému pro záznam a uchování účetních záznamů v elektronické podobě pro každou operaci a shromažďování údajů nezbytných pro audit. Úkolem ZP je také zajistit, aby postupy a všechny dokumenty týkající se financování a provedených auditů programu byly k dispozici KFM a Radě auditorů ESVO minimálně po dobu 10 let od 1. ledna následujícího po roce, kdy byla schválena FPR ze strany KFM³⁸. ZP může delegovat část svých kontrolních pravomocí veřejnoprávní smlouvou či jiným právním aktem v souladu s předpisy ČR na jiné pověřené subjekty, tím se však nezbavuje odpovědnosti za plnění povinností ZP podle této kapitoly.

³⁸ V souladu s §44a zákona č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech.

14.4 Audit v odpovědnosti AO

Za výkon auditu v souladu s Nařízením pro FM 2 je odpovědný AO, aniž by tím byla dotčena působnost útvaru interního auditu. V jeho zodpovědnosti jsou zejména:

1. auditu systému za účelem nezávislého a objektivního ověření účinného fungování řídicího a kontrolního systému (auditů systémů);
2. auditu operací na vhodném vzorku pro ověření vykázaných výdajů (auditů operací).

Současně musí AO zajistit, aby:

1. byly při auditní činnosti zohledňovány mezinárodní auditorské standardy;
2. existoval jednotný přístup k zprávám z provedených auditů systémů a auditů operací na relevantních úrovních implementace; auditní zjištění AO jsou podkladem pro řízení rizik na úrovni ZP a CO.

Provádění auditu systému na úrovni CO zajišťuje AO (v souladu s čl. 4.6 Nařízení), aniž by tím byla dotčena působnost útvaru interního auditu.

14.5 Externí audit a kontroly

14.5.1 Audit ESVO

Rada auditorů ESVO může provádět auditu všech programů a projektů financovaných z FM 2 stejně jako kontrolovat nastavený systém řízení FM 2 v ČR. Zástupci ČR auditory na požádání doprovází a poskytují jim veškerou nezbytnou součinnost.

S výjimkou urgentních případů má Rada auditorů ESVO povinnost upozornit KFM a NKM o provedení auditu dva týdny před jeho uskutečněním.

14.5.2 Audit a kontroly na místě ze strany KFM

Bez ohledu na prováděné auditu ze strany AO může KFM vykonat auditu a kontroly programů a projektů na místě a ověřit účinné fungování řídicích a kontrolních systémů v ČR. Zástupci NKM na požádání doprovodí oprávněné zástupce KFM a poskytnou jim veškerou nezbytnou součinnost.

S výjimkou naléhavých případů má KFM povinnost upozornit NKM a příslušné ZP o provedení auditu nebo kontroly na místě dva týdny před jejich uskutečněním.

NKM a ZP musí obdržet auditní zprávu k okomentování ještě před jejím finálním dokončením.

14.5.3 Kontrola vykonávaná Nejvyšším kontrolním úřadem

Nejvyšší kontrolní úřad (dále jen „NKÚ“) je oprávněn vykonávat nezávislou kontrolní činnost ve smyslu příslušných ustanovení zákona č. 166/1993 Sb., o Nejvyšším kontrolním úřadu.

14.6 Transparentnost, dostupnost dokumentů a archivace

Česká republika má povinnost zajistit takovou auditní stopu pro finanční příspěvky z FM 2, která umožní:

1. odsouhlasení výdajů potvrzených Certifikačním orgánem v IFR a v FPR s originálními podklady, které jsou uchovávány na různých administrativních úrovních (ZP, KP apod.); a
2. ověření správnosti přidělení a převodu poskytnutých prostředků z FM 2 a podílu spolufinancování v rámci ČR.

ČR má povinnost zajistit, aby veškeré podklady týkající se výdajů (včetně záznamů o přidělení a plnění veřejných zakázek) a k nim se vztahujících auditů byly uchovány v originálech nebo jejich ověřených kopiích na běžných nosičích dat.

Dokumenty je nutné zálohovat pro potřeby oprávněných kontrolních subjektů (zaměstnanci či zmocněnci MF, NKÚ, UFO, KFM, Rady auditorů ESVO a dalších) minimálně po dobu 10 let od 1. ledna následujícího po roce, kdy byla schválena FPR ze strany KFM³⁹.

15 CERTIFIKACE

Za provádění certifikace je zodpovědný CO. Certifikace výdajů představuje specifickou činnost stanovenou Nařízením, jejímž cílem je, aby CO získal ujištění o řádném vynaládání prostředků v rámci jednotlivých programů. Certifikace výdajů představuje ověření výkazů výdajů v IFR (skutečně vynaložených a navrhovaných). V případě skutečně vynaložených výdajů se jedná zejména o ověření, zda nastavený systém implementace poskytuje řádné ujištění, že výdaje zahrnuté ve výkazu skutečně vynaložených výdajů byly vynaloženy v souladu s předpisy EU, Nařízením a národními předpisy, a vytváří tak dostatečné předpoklady pro řádnou certifikaci těchto výdajů. Vedle skutečně vynaložených výdajů zahrnuje proces certifikace ověření navrhovaných výdajů, zda je jejich předpokládaná výše v souladu s implementací programu a jeho finančním plánem.

Proces certifikace začíná dnem následujícím po ukončení reportovacího období, za které má být certifikace prováděna. O plánovaném zahájení certifikace informuje CO zprostředkovatele programů před ukončením reportovacího období prostřednictvím dopisu s výzvou k zaslání podkladů pro certifikaci obsažených v kapitole 15.3 *Dokumenty shromážděvané za účelem certifikace*. Informace o zahájení certifikace bude předána také AO s výzvou k předložení příslušných dokumentů. Obsahem dopisu je vymezení období, za které je certifikace prováděna a specifikace dokumentů, které má ZP předložit. Dokumenty požadované ze strany CO k provedení certifikace je zprostředkovatel programu povinen předat CO v již odsouhlasené listinné podobě v termínu dle kapitoly 3.3 *Průběžné platby*, resp. 13.3 *Výkaz skutečně vynaložených výdajů*. Nejpozději 1 měsíc před tímto termínem musí ZP předložit příslušné dokumenty Certifikačnímu orgánu v elektronické podobě ke kontrole. Předložení dokumentů v listinné podobě je podmíněno jejich předchozím odsouhlasením ze strany CO.

V závažných případech (např. při podezření na systémovou nesrovnalost) může CO rozhodnout o nezahájení certifikace.

Výsledkem certifikace je ověření a odeslání žádosti o průběžnou (v rámci IFR) nebo závěrečnou platbu (v rámci FPR) do KFM prostřednictvím IS DoRIS. Za každý program se provádí samostatná certifikace.

³⁹ V souladu s §44a zákona č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech.

15.1 Systém provádění certifikace

Certifikace výdajů zahrnuje ověření výkazu výdajů (skutečných/navrhovaných), ověření dodržování národní legislativy, Nařízení a legislativy EU a řádného fungování řídicího a kontrolního systému na všech úrovních implementace.

Řádné fungování řídicího a kontrolního systému a dodržování národní legislativy, Nařízení a legislativy EU je ze strany CO ověřováno průběžně. Certifikaci provádí CO mimo jiné i na základě získání ujištění od ZP, že během sledovaného období byly splněny tyto základní podmínky:

1. Oblast dodržování legislativy a oblast řídicího a kontrolního systému
 - a) ZP poskytli ujištění o tom, že při implementaci jsou dodržována pravidla EU, Nařízení a národní předpisy;
 - b) ZP poskytli ujištění o tom, že uplatňovali principy řádného finančního řízení;
 - c) ZP poskytli ujištění o tom, že je řádně ověřována realizace projektů v souladu s Nařízením a příslušnými Manuály;
 - d) ZP poskytli ujištění o tom, že během implementace prováděli nezbytná opatření za účelem zabránění vzniku, resp. včasného odhalení a řešení nesrovnalostí;
 - e) doporučení vydaná KFM, CO a AO v souladu s Nařízením týkající se daného programu byla ZP zohledněna při implementaci;
 - f) KFM/NKM nerozhodly o žádném stavení platební lhůty či pozastavení plateb v souladu s kapitolou 9.1 *Pozastavení plateb*;
2. Oblast vynaložených výdajů:
 - g) výkaz skutečně vynaložených výdajů v rámci IFR zahrnuje způsobilé výdaje definované a vynaložené v souladu s kapitolou č. 7 Nařízení (Způsobilost výdajů) a národními postupy;
 - h) výkaz skutečně vynaložených výdajů zahrnuje výdaje vztahující se k operacím, které byly vybrány transparentními postupy uvedenými v manuálech a ostatních relevantních dokumentech ZP a které splňovaly po celou dobu implementace pravidla EU, Nařízení a národní předpisy;
 - i) výdaje vynaložené příjemci jsou doloženy potvrzenými kopiemi účetních dokladů⁴⁰(faktur, bankovních výpisů a jiných účetních dokladů s rovnocennou průkazní hodnotou);
 - j) při předložení IFR na CO jsou způsobilé, skutečně vynaložené výdaje (doložené prostřednictvím přehledů⁴¹ generovaných v IS VIOLA) zaúčtovány v účetním systému ZP;
 - k) ZP poskytne ujištění o tom, že na relevantní operace byla uplatněna pravidla pro poskytování veřejné podpory.
3. Oblast navrhovaných výdajů

⁴⁰ Viz poznámku pod čarou č. 10.

⁴¹ Přehledy čerpání rozpočtu programu.

- l) navrhované výdaje jsou řádně odůvodněné a vyplývají z finančních potřeb jednotlivých projektů.

Aby mohla být certifikace výdajů provedena, ověřuje CO nastavenou⁴² výši spolufinancování a další údaje o programech/projektech zadaných, resp. přenesených do IS DoRIS. Z tohoto důvodu je ZP povinen před odesláním podkladů pro certifikaci CO zkontrolovat správnost údajů v IS DoRIS. Skutečnost, že se údaje na písemných podkladech předaných k certifikaci neshodují s údaji v informačních systémech, je považována za překážku certifikace výdajů.

15.2 Certifikační aktivity CO

Pracovníci CO pravidelně analyzují a vyhodnocují dokumenty uvedené v kapitole 15.3 *Dokumenty shromažďované za účelem certifikace*. V případě odhalení nesrovnalostí nebo jiných systémových nedostatků, které nebyly předmětem předchozích hlášení nesrovnalostí ZP, je povinností pracovníků CO oznámit podezření na nesrovnalost bezodkladně příslušnému ZP v souladu s kapitolou 8.1 *Šetření nesrovnalostí*.

Pracovníci CO se účastní monitorovacího výboru, na kterém je projednáván pokrok v implementaci FM 2, resp. jednotlivých programů.

Pracovníci CO jsou oprávněni provádět kontroly na místě, a to na úroveň ZP, příp. PP/KP, a kontrolovaná osoba je povinna pracovníkům CO poskytnout při kontrole dostatečnou součinnost a vyžádanou dokumentaci. Jedná se o jeden ze způsobů, kterým se CO ujišťuje o tom, že ZP, příp. PP/KP dodržují stanovené písemné postupy pro svoji činnost a dané řídicí a kontrolní systémy zajišťující řádné finanční řízení jsou v praxi funkční. Kontroly na místě jsou prováděny na základě Nařízení a zákona č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole ve veřejné správě. Subjekt, u něhož bude kontrola na místě provedena, je informován zpravidla v předstihu 10 pracovních dnů o datu a obsahu plánované kontroly. V případě mimořádné kontroly z důvodu podezření na nesrovnalost může být tato lhůta zkrácena.

Seznam subjektů, u nichž má být kontrola na místě provedena, je uveden v plánu kontrol, který vychází zejména z analýzy rizik. Mimořádně může být kontrola provedena u subjektu, u kterého existuje podezření na nesrovnalost. Pokud je u některého subjektu identifikováno podezření na systémovou nesrovnalost, rozhodne CO o případném provedení kontrol dalších subjektů, které by mohly být odhalenou systémovou nesrovnalostí dotčeny.

Pokud CO shledá v dokumentech předložených ZP, případně KP, nedostatky, informuje dotčené subjekty a přeruší provádění certifikace, dokud nebude identifikovaný nedostatek ve spolupráci se ZP vyřešen. V závažných případech (např. podezření na systémovou nesrovnalost) může CO rozhodnout o pozastavení certifikace. CO informuje o pozastavení certifikace příslušného ZP a NKM. Pokud kontrola dokumentů předložených ZP (dalšími zainteresovanými subjekty) proběhne bez zjištění nedostatků, přistoupí CO k dokončení úkonů souvisejících s certifikací IFR. O provedené certifikaci bude následně informován příslušný ZP, AO a NKM. ZP bude informován i o připsání prostředků na účet CO.

⁴² V případě projektu v právním aktu o přidělení prostředků, v případě programu v Dohodě o programu.

Při nedodržení termínů vůči CO hrozí zpoždění certifikace a vyplacení požadovaných prostředků až v dalším období. Dojde-li ke zpoždění, bude se postup odvíjet od komunikace s KFM. CO v takovém případě neposkytuje prostředky ze svých zdrojů.

15.3 Dokumenty shromažďované za účelem certifikace

Pro zajištění řádného provádění certifikace a získání ujištění o způsobilosti vynaložených výdajů CO shromažďuje a analyzuje zejména následující dokumenty a informace:

1. Souhrnná žádost včetně povinných příloh:
 - a. IFR resp. FPR;
 - b. Přehledy čerpání rozpočtu programu;
 - c. Přehledy předpokládaných výdajů programu⁴³;
2. formuláře:
 - a. A (předává ZP do konce kalendářního roku pro rok následující);
 - b. B (předává ZP při každé certifikaci);
3. dokumenty a informace z oblasti finanční kontroly:
 - a. plán auditů AO a přehled o jeho plnění;
 - b. zprávy o výsledcích auditů dle čl. 4.6.1(a) a 4.6.1(c) Nařízení spolu s informací o plánovaném způsobu odstranění zjištění auditů (v informačním systému AO (dále jen „ISAO“);
 - c. informace o odstranění nedostatků zjištěných při auditech (v ISAO);
 - d. výsledky interních auditů, pokud se týkají oblasti řádné správy a řízení programu (předkládá ZP; nejpozději do 10 pracovních dnů od zpřístupnění příslušným útvarem interního auditu);
 - e. protokoly/zprávy o výsledcích kontrol/auditů programu provedených externími subjekty u ZP a o plánovaném způsobu odstranění nedostatků zjištěných při auditech (předkládá ZP do 10 pracovních dnů od jejich obdržení); informace o způsobu odstranění nedostatků předkládá ZP v nejkratším možném termínu, nejpozději však do 10 pracovních dnů od odeslání této informace subjektu, který kontrolu/audit provedl; souhrnně předkládá aktuální stav odstranění všech nedostatků z kontrol/auditů provedených externími subjekty při každé certifikaci daného programu;
 - f. roční auditní zprávu dle čl. 4.6.1(e) Nařízení - předkládá AO každoročně v letech 2014 – 2017, a to do 10 pracovních dnů od zaslání zprávy KFM (prostřednictvím ISAO);
 - g. informace o způsobu ověřování realizace projektů podle čl. 4.7.1 (e) a 4.7.1 (f) Nařízení včetně informace o velikosti vzorku a metodě jeho výběru a přehledu kontrol provedených v daném období (předkládá ZP; informaci o způsobu ověřování realizace projektů a metodě výběru vzorku týkající se daného kalendářního roku předkládá na formuláři poskytnutém CO do 31. ledna roku následujícího; přehled kontrol předkládá při každé certifikaci);

⁴³ Neplatí pro program CZ01.

- h. informace o kontrolách plnění pravomocí delegovaných ZP na PP včetně aktuálního stavu vypořádání jednotlivých nálezů z těchto kontrol (předkládá ZP při každé certifikaci);
 - i. informace o původu, výši a charakteru prostředků vrácených od KP nebo ZP na univerzální účet CO. ZP je povinen zajistit, že tyto informace budou zaslány CO společně s částkou zaslánou na univerzální účet CO;
4. programové dokumenty a metodická dokumentace ZP (předkládá ZP; nejpozději do 10 pracovních dnů po jejich schválení a po každé aktualizaci);
 5. zápisy ze zasedání hodnotící komise při výběru projektů v rámci programu (předkládá ZP; nejpozději do 10 pracovních dnů od ukončení jednání hodnotící komise);
 6. výsledky/závěry ověření hodnotícího procesu v souladu s čl. 6.5 (6) Nařízení (předkládá ZP; nejpozději do 10 pracovních dnů od ukončení ověření hodnotícího procesu);
 7. platné vzory právních aktů o přidělení prostředků - návrhy vzorů je nutné předložit CO minimálně 30 dnů před jejich vydáním⁴⁴, aby mohly být zohledněny případné připomínky CO);
 8. podpisové vzory zodpovědných osob u ZP (předkládá ZP; při první certifikaci a nejpozději do 10 pracovních dnů po každé jejich aktualizaci);
 9. ostatní (zápisy, zprávy o nesrovnalostech aj.).

ZP je povinen zajistit přípravu všech pro dané reportovací období relevantních dokumentů tak, aby je byl schopen předat CO v požadovaném termínu:

- a. v elektronické podobě – předkládány po ukončení období, za které je certifikace prováděna, nejpozději měsíc před termínem pro předložení dokumentace v listinné podobě (viz bod b.);
- b. v listinné podobě – předkládány v termínech v souladu s kapitolou 3.3 *Průběžné platby*.

ZP vede v rámci svých nastavených postupů dokumentaci (např. checklisty), která je podkladem pro potvrzení kontrol při vyplňování dokumentů požadovaných CO. Tato dokumentace bude k dispozici pro případnou kontrolu na místě ze strany CO a dalších kompetentních orgánů.

15.3.1 Systém formulářů

Formulář A představuje obecné prohlášení ZP o tom, že jeho zaměstnanci zapojení do implementace programu, jsou obeznámeni s příslušnou legislativou a dalšími relevantními dokumenty a že se jejich ustanoveními řídí. Tento formulář podepisuje jednou ročně ředitel útvaru plnicího funkce ZP. Formulář A je předáván CO do konce kalendářního roku a jeho platnost se vztahuje vždy na následující kalendářní rok. V případě, že v dokumentech, které jsou obsaženy ve formuláři A, dojde během roku k podstatným změnám, CO vyzve ZP k mimořádnému potvrzení tohoto formuláře. Pro potřeby první certifikace bude formulář A předán CO zprostředkovatelem programu společně s ostatními dokumenty. V následujících letech bude již ZP postupovat dle výše nastavených pravidel.

⁴⁴ V případě předdefinovaných projektů je lhůta pro předložení vzorů právních aktů CO nejpozději 10 pracovních dnů před jejich vydáním.

Prostřednictvím formuláře B poskytuje zprostředkovatel programu ujištění CO o plnění podmínek uvedených v kapitole 15.1 *Systém provádění certifikace* nezbytných pro provedení certifikace. Formulář B je vyplňován za každé období, za které se provádí certifikace.

SEZNAM ZKRATEK

AO	Auditní orgán (<i>Audit Authority</i>)
CO	Certifikační orgán (<i>Certifying Authority</i>)
ČNB	Česká národní banka
ČR	Česká republika
CZK	Česká koruna
DoRIS	Online IT systém na podporu implementace FM EHP/Norska 2009-2014 (<i>Documentation, Reporting and Information System</i>)
DZS	Dům zahraniční spolupráce
EHP	Evropský hospodářský prostor (<i>European Economic Area</i>)
EK	Evropská komise
ES	Evropské Společenství
ESVO	Evropské sdružení volného obchodu (<i>European Free Trade Area</i>)
EU	Evropská unie (<i>European Union</i>)
EUR	Euro
FM 2	Finanční mechanismy EHP/Norska 2009-2014
FPR	Závěrečná zpráva o programu (<i>Final Programme Report</i>)
IFR	Průběžná finanční zpráva (<i>Interim Financial Report</i>)
ISAO	Informační systém Auditního orgánu
KFM	Kancelář Finančních mechanismů (<i>Financial Mechanism Office</i>)
KP	Konečný příjemce (<i>Project Promoter</i>)
MF	Ministerstvo financí
MoP	Memoranda o porozumění (<i>Memorandums of Understanding</i>)
MoV	Monitorovací výbor (<i>Monitoring Committee</i>)
MŠMT	Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy
MZVN	Ministerstvo zahraničních věcí Norska (<i>Norwegian Ministry of Foreign Affairs</i>)
NF	Národní fond
NKM	Národní kontaktní místo (<i>National Focal Point</i>)
NKÚ	Nejvyšší kontrolní úřad
NNO	Nestátní nezisková organizace
NP	Nadace Partnerství
NROS	Nadace Rozvoje Občanské Společnosti
OSF	Open Society Fund Prague
OSS	Organizační složka státu
PO	Příspěvková organizace
PP	Partner programu
SR	Státní rozpočet
TA	Technická asistence (<i>Technical Assistance</i>)
ÚFO	Územní finanční orgán
VFM	Výbor pro Finanční mechanismus EHP (<i>Financial Mechanism Committee</i>)
ZP	Zprostředkovatel programu (<i>Programme Operator</i>)

PŘEHLED AKTUALIZACÍ

Metodika finančních toků, kontroly a certifikace programů financovaných z Finančních mechanismů EHP a Norska v programovém období 2009-2014 **s účinností od 21. 2. 2014 (revize celého dokumentu)**

Metodika finančních toků, kontroly a certifikace programů financovaných z Finančních mechanismů EHP a Norska v programovém období 2009-2014 **s účinností od 4. 7. 2012**